

Народна банка на Република Македонија
Сектор за супервизија, банкарска регулатива и финансиска стабилност
Дирекција за финансиска стабилност, банкарска регулатива и методологии

**Извештај за банкарскиот систем
на Република Македонија
во првиот квартал од 2008 година**

јули, 2008 година

СОДРЖИНА

1.Структура на банкарскиот систем	2
1.1.Број на банки и штедилници	2
1.2.Пазарно учество и концентрација	2
2.Активност на банките	3
2.1.Биланс на состојба на банките	3
2.2. Кредитна активност на банките	6
2.2.1. Структура на бруто-кредитите на нефинансиските субјекти (секторска, рочна и валутна)	6
2.3. Депозитна активност на банките	7
2.3.1. Структура на депозитната база (секторска, рочна и валутна)	7
3. Ризици во банкарското работење	9
3.1. Кредитен ризик	9
3.1.1. Ниво на ризичност и показатели за квалитетот на изложеноста на банкарскиот систем на кредитен ризик	10
3.2 Ликвидносен ризик	13
3.2.1 Ликвидна и високоликвидна актива	14
3.2.2. Показатели за ликвидносниот ризик	15
3.2.3 Рочна структура на средствата и обврските	18
3.3. Валутен ризик	20
3.4. Ризик од несолвентност	21
3.5. Профитабилност	24
Анекси	27

1. Структура на банкарскиот систем

1.1. Број на банки и штедилници

На 31.03.2008 година, банкарскиот систем на Република Македонија го сочинуваат осумнаесет банки и единаесет штедилници. Бројот на штедилниците се намали за една штедилница¹ во споредба со последниот квартал од 2007 година. И во првиот квартал од 2008 година продолжи сопственичкото преструктуирање на банките. Имено, во јануари 2008 година „Централна кооперативна банка“ од Бугарија го откупи доминантниот пакет на акции на „Силекс банка“ АД Скопје, со што бројот на банките во доминантна сопственост на странски акционери се зголеми за една банка.

Табела бр. 1

Структурно учество на банките според нивната доминантна сопственост

Вид на сопственост	Број на банки		Учество во вкупен капитал (во %)		Учество во вкупна активи (%)	
	31/12/2007	31/03/2008	31/12/2007	31/03/2008	31/12/2007	31/03/2008
Банки во сопственост на домашни акционери од кои во сопственост на државата	7 1	6 1	24.5% 5.8%	24.0% 5.7%	13.5% 1.4%	13.5% 1.4%
Банки во сопственост на странски акционери од кои во сопственост на странски банки	11 5	12 6	75.5% 47.0%	76.0% 46.0%	86.5% 53.1%	86.5% 53.4%

Учеството на штедилниците и натаму е незначително, поради што тие не се опфатени во понатамошниот осврт врз структурата и остварувањата на банкарскиот систем.

1.2. Пазарно учество и концентрација

Банкарскиот систем и понатаму се карактеризира со релативно висок степен на концентрација. Движењата на Херфиндал индексот покажуваат зголемување на дисперзираноста кај депозитите на претпријатија и кредитите на населението, како и на вкупната активи. Наспроти тоа, расте концентрацијата кај кредитите на претпријатијата и депозитите на населението.

Табела бр. 2

Херфиндал-индекс за банкарскиот систем на Република Македонија

Активности на банките	31.12.2007	31.03.2008
Бруто-кредити на население	2,001	1,940
Бруто-кредити на претпријатија	1,819	1,843
Вкупна активи	1,625	1,605
Депозити на население	2,084	2,111
Депозити на претпријатија	1,778	1,747

На крајот од првиот квартал од 2008 година, показателот CR5 за депозитите на населението, кредитите на населението и активата на банкарскиот систем изнесува 84,3%, 76,1% и 80,1%, соодветно. Во споредба со крајот на 2007 година, показателот остана непроменет кај кредитите на населението, а кај депозитите на населението и активата на банкарскиот систем, тој се намали за 2 и 1,7 процентни поени, соодветно.

¹ На барање на сопствениците на „Граѓанска штедилница“ ДОО Скопје, гувернерот на НБРМ донесе решение за одземање на дозволата за основање и работа на штедилницата и за отворање ликвидацијска постапка.

Табела бр. 3**Пазарно учество на одделните групи банки**

Групи банки	Број на банки		Учество во вкупната актива		Учество во вкупните активности		Учество во вкупните бруто кредити		Учество во вкупните депозити	
	31.12.2007	31.03.2008	31.12.2007	31.03.2008	31.12.2007	31.03.2008	31.12.2007	31.03.2008	31.12.2007	31.03.2008
Големи банки	3	3	67,1%	66,9%	69,0%	68,6%	70,3%	69,2%	72,2%	72,5%
Средни банки	8	8	27,5%	27,7%	26,0%	26,4%	27,3%	28,5%	25,2%	24,9%
Мали банки	7	7	5,4%	5,4%	5,0%	5,0%	2,4%	2,3%	2,6%	2,6%
Вкупно	18	18	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Составот на одделните групи банки остана непроменет, а групата големи банки и понатаму има доминантно пазарно учество. Учеството на одделните групи банки во вкупната актива, депозити и во вкупните активности на банкарскиот систем забележа незначителни промени. Експанзијата на кредитирањето доведе до зголемување на учаството на средните банки во овој домен, додека групата големи банки ја зајакна доминантната позиција кај вкупните депозити.

2. Активност на банките**2.1. Биланс на состојба на банките**

Во првиот квартал од 2008 година се забележува забавена динамика на порастот на вкупните активности на банките. На 31.03.2008 година, вкупната актива на банките изнесува 227.699 милиони денари (Биланс на состојба - анекс бр. 1), со што забележа годишен пораст од 44.812 милиони денари, или за 24,5%. Притоа, во првиот квартал од 2008 година е остварна квартална стапка на пораст од 1,8%, што претставува најниска квартална стапка на пораст на активата, уште од третиот квартал на 2005 година.

Табела бр. 4**Структура на активата и пасивата на банките**

Биланс на состојба	Износ во милиони денари		Структура		Промена 31.03.2008/31.12.2007			
	31.12.2007	31.03.2008	31.12.2007	31.03.2008	Апсолутна промена	Во проценти	Во структурата (во процентни поени)	Учество во промената
Парични средства и салда кај НБРМ	15,335	11,847	6,9%	5,2%	-3,488	-22,7%	-1,7	-86,3%
Портфолио на хартии од вредност	35,497	33,587	15,9%	14,8%	-1,910	-5,4%	-1,1	-47,3%
Пласмани кај други домашни и странски банки	46,842	44,355	20,9%	19,5%	-2,488	-5,3%	-1,5	-61,6%
Кредити на нефинансиски субјекти (нето)	113,907	125,612	50,9%	55,2%	11,704	10,3%	4,2	289,7%
Пресметана камата и останата актива	4,912	5,219	2,2%	2,3%	307	6,3%	0,1	7,6%
Основни средства	7,166	7,268	3,2%	3,2%	102	1,4%	0,0	2,5%
Неиздвоени резервации за потенцијални загуби	-0,9	-188	0,0%	-0,1%	-187	19924,7%	-0,1	-4,6%
Вкупна актива	223,659	227,699	100,0%	100,0%	4,040	1,8%		
Депозити од банки	10,482	8,848	4,7%	3,9%	-1,634	-15,6%	-0,8	-40,5%
Депозити на нефинансиски субјекти	160,296	165,519	71,7%	72,7%	5,223	3,3%	1,0	129,3%
Позајмици (краткорочни и долгорочни)	19,564	18,673	8,7%	8,2%	-891	-4,6%	-0,5	-22,1%
Останата пасива	6,980	7,575	3,1%	3,3%	595	8,5%	0,2	14,7%
Резервации за вонбилансни ставки	872	914	0,4%	0,4%	43	4,9%	0,0	1,1%
Капитал и резерви	25,465	26,170	11,4%	11,5%	705	2,8%	0,1	17,5%
Вкупна пасива	223,659	227,699	100,0%	100,0%	4,040	1,8%		

Во првиот квартал од 2008 година депозитите на нефинансиските субјекти и понатаму останаа главен двигател на растот на вкупните извори на средства, а воедно и најзначаен извор за финансирање на банкарските активности. Во овој квартал, тие забележаа најнизок квартален пораст (во периодот март 2007 година - март 2008 година) од 5.223 милиони денари, или за 3,3%. Овој пораст генерираше само 15% од годишниот пораст (31.03.2007 - 31.03.2008 година) на депозитната база на банките, којшто изнесуваше 34.855 милиони денари, или 26,7%. И покрај забавениот раст, депозитите на

нефинансиските субјекти ја задржаа доминантната позиција во структурата на пасивата на банките и условија најголем дел од нејзиниот пораст. Позајмиците се втора позначајна категорија на туѓи извори на средства на банките. Како резултат на нивното намалување во првиот квартал од 2008 година се забележува извесно намалување и на нивното учество во вкупната пасива на банките. Ова намалување се должи пред сè на намалениот износ на долгочрни позајмици од странски банки кај една банка.

Од друга страна, и покрај забавениот раст на вкупната актива, продолжи засилената кредитна активност на банките. Во текот на првиот квартал од 2008 година беше остварен пораст на бруто-кредитите од 12.116 милиони денари, или за 9,7%. На годишно ниво (31.03.2007 - 31.03.2008 година), порастот на бруто-кредитите изнесуваше 40.623 милиони денари, или 42,1%. Паралелно со растот на кредитите, продолжи и процесот на преструктуирање на активата во правец на намалување на учеството на некаматоносната и нискокаматоносната актива. Како резултат на тоа, нето-кредитите на нефинансиските субјекти, со учество од 55,2%, ја зајакнаа доминантната позиција на страната на средствата на банките и во целост го детерминираа порастот на вкупната актива на банките.

Групата големи банки беше главен двигател на промените на вкупната актива, на бруто-кредитите и особено на вкупните депозити на нефинансиските лица, но забележливо е зголемувањето на значењето и на групата средни банки, особено во порастот на кредитната активност и вкупните билансни активности на банките. Имено, оваа група банки во текот на првиот квартал од 2008 година значително придонесе за порастот на кредитната активност (41,1%) и на активата на банките (34,8%), иако нејзиното учество во овие категории изнесува 28,5% и 27,7%, соодветно.

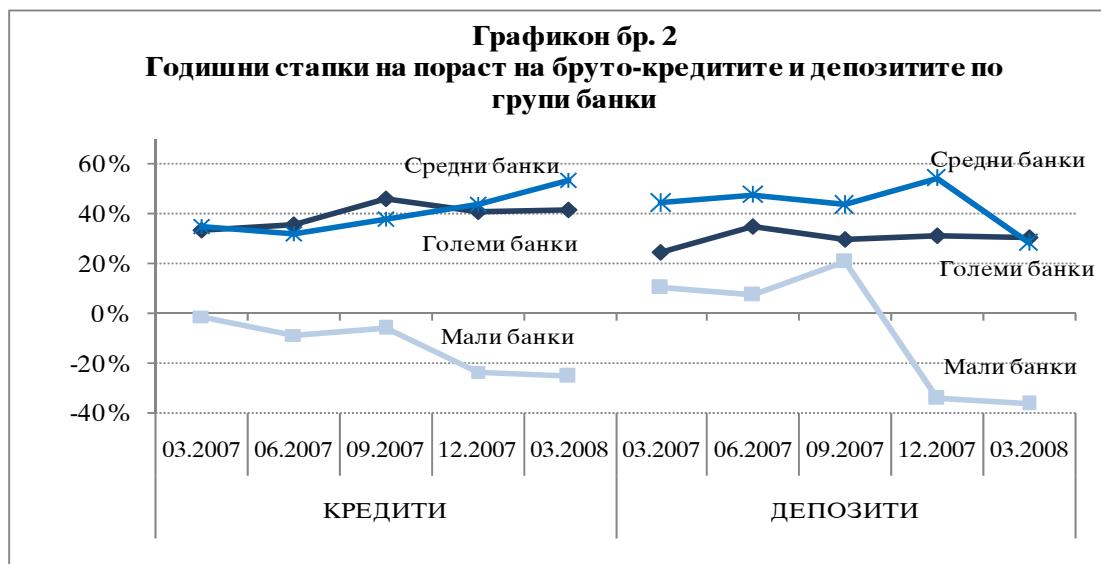
Табела бр. 5

Пазарно учество и пораст на вкупната актива, кредитите и депозитите по групи банки

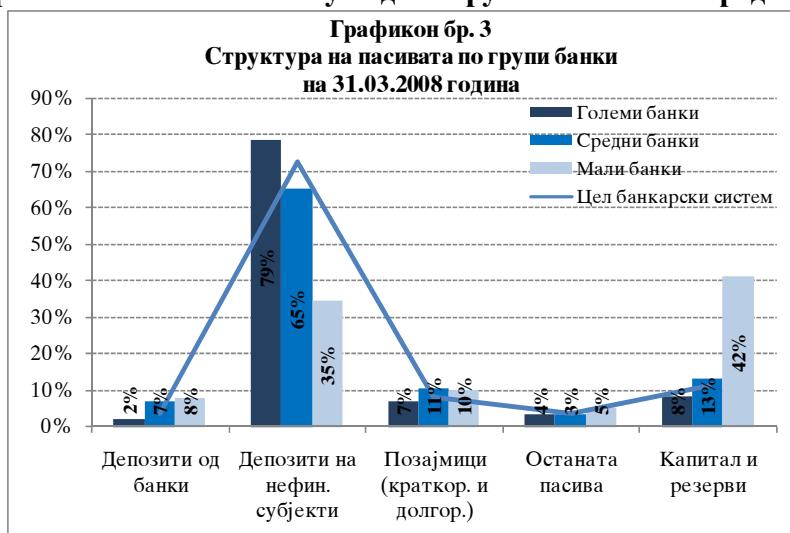
КАТЕГОРИИ	Износ во милиони денари		Структура		Промена 31.03.2008/31.12.2007			
	31.12.2007	31.03.2008	31.12.2007	31.03.2008	Во апсолутни износи	Во проценти	Во структурата	Учество во порастот
Вкупна актива	223.659	227.699	100,0%	100,0%	4.040	1,8%		100,0%
- Големи банки	150.122	152.391	67,1%	66,9%	2.269	1,5%	0,2	56,2%
- Средни банки	61.571	62.979	27,5%	27,7%	1.408	2,3%	-0,1	34,8%
- Мали банки	11.966	12.329	5,3%	5,4%	363	3,0%	-0,1	9,0%
Кредити на нефинансиски субјекти	124.904	137.020	100,0%	100,0%	12.116	9,7%		100,0%
- Големи банки	87.774	94.865	70,3%	69,2%	7.091	8,1%	1,0	58,5%
- Средни банки	34.083	39.068	27,3%	28,5%	4.986	14,6%	-1,2	41,1%
- Мали банки	3.048	3.087	2,4%	2,3%	40	1,3%	0,2	0,3%
Депозити на нефинансиски субјекти	160.381	165.519	100,0%	100,0%	5.138	3,2%		100,0%
- Големи банки	115.798	120.016	72,2%	72,5%	4.217	3,6%	-0,3	82,1%
- Средни банки	40.438	41.226	25,2%	24,9%	788	1,9%	0,3	15,3%
- Мали банки	4.145	4.278	2,6%	2,6%	133	3,2%	0,0	2,6%

Постојат одредени разлики кај одделните групи банки од аспект на структурата на активата и пасивата. Кај групите големи и средни банки доминираат кредитите на нефинансиските субјекти со учество од 56,4% и 59,5% во вкупната актива на соодветната група. Во однос на 31.03.2007 година, нивното учество во вкупната актива на соодветната група забележа пораст од 6,9 процентни поени кај групата големи банки (3,7 процентни поени во однос на 31.12.2007 година) и 10,9 процентни поени кај групата средни банки (6,6 процентни поени во однос на 31.12.2007 година). Тоа се должи на засилената кредитна активност, односно релативно високите годишни стапки на раст на кредитите кај овие две групи банки. Наспроти тоа, кај групата мали банки учеството на

кредитите во вкупната актива е далеку пониско, за сметка на повисокото учество на пласманите кај други банки и на портфолиото на хартии од вредност. Притоа, како резултат на намалувањето на кредитната активност (негативните стапки на промена на кредитите), кај оваа група банки се забележува континуирано намалување на кредитите во структурата на нивните вкупни билансни активности (намалување за 3,2 процентни поени во однос на 31.03.2007 година, односно за 0,5 процентни поени во однос на крајот на 2007 година).

Анализата на структурата на пасивата покажува дека групите големи и средни банки, најголемиот дел од своите активности го финансираат со депозитите на нефинансиските субјекти. Наспроти тоа, кај групата мали банки тој дел е далеку помал, за сметка на повисокото учество на капиталот и резервите во вкупните извори на средства на оваа група банки. Истовремено, кај групите големи и средни банки, како резултат на повисоките стапки на пораст на депозитите, се забележува

одреден пораст на учеството на депозитите во структурата на финансирањето на вкупната актива. Во споредба со 31.03.2007 година, овој пораст изнесува 1,6 процентни поени кај групата големи банки и 0,8% кај групата средни банки.

2.2. Кредитна активност на банките

Засилената динамика на кредитната активност на банките продолжи и во првиот квартал од 2008 година. Како резултат на ваквата динамика, на 31.03.2008 година, бруто-кредитите на нефинансиските субјекти достигнаа ниво од 137.020 милиони денари и забележаа квартален пораст од 9,7% и годишен пораст од 42,1%.

Притоа, при непроменети услови за одобрување кредити на корпоративниот сектор и станбени кредити на населението, а при делумно релаксирање на условите за одобрување на потрошувачки кредити², ваквата динамика на кредитната активност во најголем дел е условена од зголемената побарувачка за кредити. Врз основа на анализата на очекувањата на банките за натамошните промени во условите за кредитирање, може да се заклучи дека банките, главно, не очекуваат релаксирање на условите за кредитирање на претпријатијата и населението во следниот квартал, наспроти очекувањето за зголемена побарувачка за кредити.

2.2.1. Структура на бруто-кредитите на нефинансиски субјекти (секторска, рочна и валутна)³

Доминантната позиција на кредитите на претпријатијата, во рамки на секторската структура на вкупните кредити, и покрај надолниот тренд, е карактеристична и за крајот на првиот квартал од 2008 година. Кредитите на претпријатијата учествуваа со 60,6%, а кредитите на населението со 38,9% во вкупните кредити на нефинансиските субјекти. Притоа, на 31.03.2008 година, намалувањето на учеството на кредитите на претпријатија изнесува 0,2 процентни поени во однос на 31.12.2007 година и 3,9 процентни поени во однос на 31.03.2007 година. Наспроти тоа, учеството на кредитите на населението забележа пораст за 0,3 процентни поени во однос на 31.12.2007 година и 4,1 процентни поени во однос на 31.03.2007 година. Основен двигател на ваквиот тренд во структурата на вкупните кредити е побрзиот раст на кредитите на населението, којшто за првиот квартал од 2008 година изнесува 10,6%, наспроти кварталната стапка на пораст на кредитите на претпријатија од 9,3%. На годишно ниво (во споредба со 31.03.2007 година), кредитите на населението забележаа пораст од 58,8%, наспроти порастот од 33,5% на кредитите на претпријатијата.

На крајот на првиот квартал од 2008 година, кредитите со долг рок ја задржаа доминантната позиција во рочната структура на вкупните кредити. Имено, долгорочните кредити учествуваат со 60,8%, наспроти кредитирањето на краток рок чие учество изнесува 30,8%⁴. Притоа, долгорочното кредитирање доминира кај кредитите на претпријатијата, со учество од 54,8%, а особено кај кредитите на населението со учество од 70,2%. Но, на крајот на првиот квартал од 2008 година, краткорочните кредити забележаа релативно повисоки стапки на раст во однос на долгорочните кредити. Имено, во споредба со 31.12.2007 година овие кредити забележаа пораст од 13,3%, наспроти порастот од 8,3% на долгорочните кредити. Годишниот пораст (споредено со 31.03.2007 година) на краткорочните кредити изнесува 14.647 милиони денари, или за

² Согласно со резултатите од Анкетата за кредитна активност за првиот квартал од 2008 година. Анкетата се спроведува од страна на НБРМ, на квартална основа.

³ Во Анекс бр. 3 е дадена структурата на кредитите на банките.

⁴ Остатокот од 8,4% од вкупните кредити се однесуваат на достасаните и на нефункционалните кредити.

53,1%, наспроти порастот на долгорочните кредити за 25.729 милиони денари, или за 44,7%.

Од аспект на валутната структура, на 31.03.2008 година, доминираат кредитите со девизна компонента. Имено, денарските кредити учествуваа со 46,4% во вкупните бруто-кредити, додека учеството на девизните кредити и денарските кредити со девизна клаузула изнесуваше 23,4% и 30,3%, соодветно. Во текот на првиот квартал од 2008 година, најизразен квартален пораст од 12,2% бележат денарските кредити, по што следат денарските кредити со девизна клаузула со пораст од 10,5% и девизните кредити со пораст од 4,1%. На годишно ниво, најизразен пораст од 56,3% имаат денарските кредити со девизна клаузула, додека денарските кредити и девизните кредити забележаа пораст од 41,8% и 27,7%, соодветно.

Табела бр. 6

Распореденост на кредитите по групи банки на 31.03.2008 година

Група банки	Секторска структура			Рочна структура			Валутна структура		
	Претпријатија	Население	Други комитенти	Краткорочни	Долгорочни	Достасани и нефункционални	Денарски	Девизни	Девизна клаузула
Големи банки	71,8%	65,2%	71,7%	76,6%	64,8%	74,5%	68,6%	76,6%	64,5%
Средни банки	26,3%	32,2%	2,5%	21,0%	33,7%	18,3%	27,1%	23,3%	34,8%
Мали банки	1,9%	2,5%	25,8%	2,4%	1,5%	7,2%	4,3%	0,1%	0,7%
Вкупно:	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Доминацијата на групата големи банки, од аспект на секторската, рочната и валутната структура на кредитите по одделни групи банки, е присутна и на крајот на првиот квартал од 2008 година (табела бр. 6 - Распореденост на кредитите по групи банки).

Табела бр. 7

Структура на кредитите по групи банки на 31.03.2008 година

Група банки	Секторска структура			Рочна структура				Валутна структура				
	Претпријатија	Население	Други комитенти	Вкупно:	Краткорочни	Долгорочни	Достасани и нефункционални	Вкупно:	Денарски	Девизни	Девизна клаузула	Вкупно:
Големи банки	62,8%	36,7%	0,5%	100,0%	34,1%	56,9%	9,0%	100,0%	46,0%	25,8%	28,2%	100,0%
Средни банки	56,0%	44,0%	0,0%	100,0%	22,7%	71,9%	5,4%	100,0%	44,0%	19,1%	36,9%	100,0%
Мали банки	50,2%	43,9%	5,9%	100,0%	32,9%	40,2%	26,9%	100,0%	89,2%	1,5%	9,3%	100,0%
Цел банкарски систем	60,6%	38,9%	0,5%	100,0%	30,8%	60,8%	8,4%	100,0%	46,4%	23,4%	30,3%	100,0%

Од аспект на кредитирањето на одделните сектори, кај сите групи банки е поизразено учеството на кредитирањето на секторот „претпријатија“. Истовремено, кај сите групи банки најголемо учество има кредитирањето на долг рок. Анализата на валутната структура на кредитите покажува дека кај групите големи и средни банки е присутно поголемо учество на кредитите со девизна компонента, во споредба со денарските кредити. Наспроти тоа, кај групата мали банки доминираат денарските кредити. (табела бр. 7 - Структура на кредитите по одделни групи банки).

2.3. Депозитна активност на банките

2.3.1. Структура на депозитната база (секторска, рочна и валутна)⁵

Анализата на секторската структура на депозитите, на 31.03.2008 година, покажува дека депозитите на населението, со учество од 58,5% и понатаму се главни носители на вкупната депозитна база на банките. Во однос на 31.03.2007 година, тие забележаа пораст од 20.928 милиони денари, односно за 27,6%, со што условија најголем

⁵ Во анекс бр. 4 е даден преглед на структурата на депозитната база на банките.

дел (60%) од порастот на вкупната депозитна база на банките. Во првиот квартал од 2008 година, овие депозити забележаа пораст од 2.605 милиони денари, или за 2,8%, со што условија околу една половина од вкупниот пораст на депозитите. Депозитите на претпријатија, коишто на 31.03.2008 година учествуваа со 35,5% во вкупната депозитна база, забележаа квартален пораст од 1.776 милиони денари, или за 3,1% со што условија околу една третина од вкупниот квартален пораст на депозитите на банките.

Неповолната рочна структура на депозитната база на банките се задржа и на крајот на првиот квартал од 2008 година. Имено, дури 93,8% од депозитите на банките се со рочност до 1 година (од кои 41,9% се депозити по видување⁶). Постепеното зголемување на рочноста на депозитниот потенцијал на банките продолжи и во текот на првиот квартал од 2008 година. Потврда за ваквите движења е порастот на учеството на долгорочните депозити во вкупните депозити, коишто на квартално ниво изнесува 0,8 процентни поени. Истовремено, долгорочните депозити забележаа и највисока квартална стапка на пораст од 17,5%, наспроти стапката на пораст на краткорочните депозити од 8,6% и намалувањето на депозитите по видување за 4,9%. Долгорочните депозити и на годишно ниво забележаа релативно највисока стапка на пораст од 88,1%, наспроти стапките на пораст од 8,3% и 38,9% на депозитите по видување и краткорочните депозити, соодветно.

На 31.03.2008 година, валутната структура на депозитната база на банките е речиси идентична со онаа во претходните квартали. Имено, денарските депозити учествуваат со 54,4%, а девизните со 45,6% во вкупните депозити на банките. Од вкупните денарски депозити, 14,1% се денарски депозити со девизна клаузула. За разлика од претходните квартали, во текот на првиот квартал од 2008 година е присутна поголема склоност на нефинансиските субјекти кон штедење во девизи. Кварталната стапка на раст на девизните депозити изнесува 5,9%, наспроти стапката на раст на денарските депозити од 1,1%. Истовремено, девизните депозити условија 81,2% од вкупниот пораст на депозитите на банките во истиот период. На годишно ниво (споредено со 31.03.2007 година), растот на денарските депозити изнесуваше 40,7%, а на девизните 13,3%.

Табела бр. 8

Распореденост на депозитите по групи банки на 31.03.2008 година

Групи банки	Секторска структура				Рочна структура			Валутна структура	
	Претпријатија	Население	Јавен сектор	Други комитенти	По видување	Краткорочни	Долгорочни	Денарски	Девизни
Големи банки	69,7%	74,7%	78,0%	65,3%	73,6%	74,8%	45,2%	69,9%	75,6%
Средни банки	28,2%	23,1%	14,1%	25,3%	22,4%	24,0%	49,5%	26,6%	22,8%
Мали банки	2,1%	2,2%	7,9%	9,4%	4,0%	1,3%	5,3%	3,4%	1,6%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Групата големи банки и на крајот на првиот квартал од 2008 година, ја задржа доминантната позиција во формирањето на депозитната база на банките (табела бр. 8 - Распореденост на депозитите по групи банки).

⁶ Во рамки на депозитите по видување се вклучени и трансакциските депозити.

Табела бр. 9

Структура на депозитите на нефинансиските субјекти по групи банки на 31.03.2008 година

Групи банки	Секторска структура					Рочна структура				Валутна структура		
	Претпријатија	Население	Јавен сектор	Други комитенти	Вкупно	По видување	Краткорочни	Долгорочни	Вкупно	Денарски	Девизни	Вкупно
Големи банки	34,1%	60,2%	1,3%	4,3%	100,0%	40,8%	55,4%	3,8%	100,0%	52,5%	47,5%	100,0%
Средни банки	40,1%	54,3%	0,7%	4,9%	100,0%	36,1%	51,6%	12,3%	100,0%	58,2%	41,8%	100,0%
Мали банки	29,1%	49,7%	3,7%	17,5%	100,0%	61,4%	26,0%	12,6%	100,0%	72,3%	27,7%	100,0%

Структурата на депозитите на нефинансиските субјекти (секторската, рочната и валутната) на ниво на одделните групи банки е непроменета во однос на претходните квартали. Од аспект на секторската структура на депозитите, кај секоја одделна група банки е забележливо поизразено учество на депозитите на населението. Анализата на рочната структура на депозитите во рамки на секоја одделна група банки, упатува на повисоко учество на краткорочните депозити кај групите големи и средни банки, наспроти повисокото учество на депозитите по видување кај групата мали банки. Во рамки на валутната структура на депозитите кај одделните групи банки, се забележува рамномерно учество на девизните и денарските депозити кај групата големи банки, наспроти повисокото учество на денарските депозити кај групата средни банки и особено кај групата мали банки (табела бр. 9 - Структура на депозитите на нефинансиските субјекти по групи банки).

3. Ризици во банкарското работење

3.1. Кредитен ризик

Изложеноста на кредитниот ризик на банкарскиот сектор, иако со послабо темпо, продолжи да расте и во првиот квартал од 2008 година. На 31.03.2008 година, вкупната изложеност на кредитен ризик изнесува 246.039 милиони денари, што е за 8.383 милиони денари, или за 3,5% повеќе во споредба со 31.12.2007 година (раст за 27,6% во споредба со 31.03.2007 година).

Во првиот квартал од 2008 година, најголем абсолютен пораст, од 5.263 милиони денари, забележа изложеноста на кредитен ризик на групата големи банки, додека највисока стапка на пораст, од 5,8%, забележа изложеноста на групата мали банки. Групата големи банки го задржа доминантното учество, од 70,2%, во вкупната изложеност на кредитен ризик на банкарскиот систем.

Табела бр.10

Состојба и промена на изложеноста на кредитен ризик, по групи банки

Група банки	Износ (во милиони денари)			Структура (во %)			Квартална промена (31.12.2007-31.03.2008)			Годишна промена (31.03.2007-31.03.2008)		
	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	Во милиони денари	Во %	Учество во промената	Во милиони денари	Во %	Учество во промената
Големи банки	132.371	167.547	172.810	68,6%	70,5%	70,2%	5.263	3,1%	62,8%	40.439	30,5%	76,1%
Средни банки	44.048	58.819	61.288	22,8%	24,7%	24,9%	2.469	4,2%	29,5%	17.240	39,1%	32,4%
Мали банки	16.460	11.290	11.941	8,5%	4,8%	4,9%	651	5,8%	7,8%	-4.519	-27,5%	-8,5%
Вкупно:	192.879	237.656	246.039	100,0%	100,0%	100,0%	8.383	3,5%	100,0%	53.160	27,6%	100,0%

Во секторската структура на изложеноста на кредитен ризик, најголем квартален абсолютен пораст, од 7.273 милиони денари, забележа изложеноста кон секторот „претпријатија и останати комитенти“. Наспроти тоа, во првите три месеци од 2008 година, највисока стапка на пораст, од 10,2%, забележа изложеноста на кредитен ризик кон секторот „население и трговци поединци“. На 31.03.2008 година, изложеноста

на банкарскиот систем кон претпријатијата и останатите комитенти и понатаму има највисоко структурно учество од 43,6% во вкупната изложеност на кредитен ризик (анекс бр. 5 - Секторска структура на изложеноста на кредитен ризик).

Од аспект на валутната структура на изложеноста на кредитен ризик, најголем квартален апсолутен пораст од 8.085 милиони денари забележа денарската изложеност на кредитен ризик. Истовремено, денарската изложеност со девизна клаузула забележа највисока стапка на пораст од 8,3%. На крајот на март 2008 година, половина од вкупната изложеност на кредитен ризик на банкарскиот систем отпаѓа на денарската изложеност (анекс бр. 5 - Валутна структура на изложеноста на кредитен ризик).

3.1.1. Ниво на ризичност и показатели за квалитетот на изложеноста на банкарскиот систем на кредитен ризик

На квартална основа (31.12.2007-31.03.2008 година), нивото на ризичност на кредитното портфолио на банкарскиот систем не бележи позначајни промени. Имено, показателите коишто се однесуваат на просечното ниво на ризичност на кредитното портфолио и учеството на нефункционалните кредити во вкупната изложеност на кредитен ризик (анекс бр. 6 - Структура на изложеноста на кредитен ризик, по одделни ставки) бележат зголемување (влошување) за 0,1 процентни поени. Наспроти тоа, учеството на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеност на кредитен ризик (анекс бр. 6 - Структура на изложеноста на кредитен ризик, по категории на ризик), како и учеството на нерезервиранот износ на изложеноста класифицирана во пониските категории на ризик во вкупните сопствени средства на банкарскиот систем забележа намалување (подобрување) за 0,1 процентни поени. **На годишна основа (31.03.2007-31.03.2008 година), сите анализирани показатели за квалитетот на изложеноста на кредитен ризик бележат подобрување.**

Табела бр. 11

Показатели за квалитетот на изложеноста на кредитен ризик

Показател	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008
Просечно ниво на ризичност	6,3%	5,3%	5,4%
% на В, Г и Д во вкупната изложеност на кредитен ризик	7,0%	5,7%	5,6%
% на нето В, Г и Д во сопствените средства	18,0%	17,9%	17,8%
% на нефункционални кредити во вкупната изложеност на кредитен ризик	5,3%	4,0%	4,1%

Во првите три месеци од 2008 година, износот на извршените отписи на ниво на банкарскиот систем е помал од износот на наплатените отпишани побарувања. Имено, во првиот квартал од 2008 година, банките извршија отписи на побарувања во износ од 14 милиони денари, додека наплатените отпишани побарувања во истиот период изнесуваа 54 милиони денари. Најголем дел од извршените отписи и од наплатените отпишани побарувања се однесуваат на денарските побарувања од секторот „претпријатија и останати комитенти“.

Стрес-тест анализа за отпорноста на банките на кредитен ризик

Стрес-тест анализата го покажува максималниот можен пораст на кредитната активност, без притоа да се загрози законски определената минимална стапка на адекватност на капиталот од 8%. Вака дефинираната стапка на раст на бруто-кредитите на банкарскиот систем, со состојба на 31.03.2008 година, изнесува 55,6%. Притоа, кај девет банки кредитите би можеле да се зголемат за повеќе од двапати, без тоа да предизвика намалување на нивната стапка на адекватност на капиталот под 8%.

Од друга страна, по одделни банки, процентот на премин на редовни во нефункционални кредити (без да се загрози солвентноста кај банките) се движи во интервал од 3,3% до 354,5%. Притоа, солвентната позиција на осум банки не би била загрозена и при преминувањето на повеќе од 20% од редовните кредити во нефункционални кредити.

*Оваа стрес-тест анализа поаѓа од претпоставките дека макроекономското опкружување останува стабилно и дека се задржува истата структура на новоодобрените кредити, од аспект на нивото на ризичност и од аспект на валутата, како и на 31.03.2008 година.

Во првиот квартал од 2008 година, единствено кај групата средни банки показателите за квалитетот на изложеноста на кредитен ризик бележат влошување. Истовремено, порастот на изложеноста со повисок кредитен ризик (класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“) кај групата средни банки, е повисока од вкупниот пораст на оваа изложеност на ниво на банкарскиот систем. Речиси 52% од порастот на изложеноста класифицирана во пониските категории на ризик кај групата средни банки се концентрирани кај само една банка.

Табела бр. 12

Показатели за квалитетот на изложеноста на кредитен ризик по групи банки

Група банки	% на В, Г и Д во вкупна изложеност на кредитен ризик			% на нето В, Г и Д во сопствени средства			Просечно ниво на ризичност		
	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008
Големи банки	7,5%	6,2%	6,0%	27,2%	26,3%	24,6%	6,8%	5,8%	5,9%
Средни банки	3,7%	3,6%	3,9%	11,9%	11,1%	13,3%	3,3%	3,3%	3,4%
Мали банки	11,1%	9,3%	9,1%	6,2%	3,5%	2,9%	9,8%	8,8%	8,8%
Вкупно:	7,0%	5,7%	5,6%	18,0%	17,9%	17,8%	6,3%	5,3%	5,4%

Од аспект на валутната структура, влошување на нивото на ризичност на квартална основа се забележува единствено кај девизната изложеност на кредитен ризик. Имено, учеството на девизната изложеност класифицирана во пониските категории на ризик во вкупната девизна изложеност на кредитен ризик расте за 0,3 процентни поени. Влошувањето на квалитетот кај девизната изложеност на кредитен ризик се должи на кварталното зголемување на изложеноста класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ (за 172 милиони денари или за 9,6%), при едновремено намалување на вкупната девизна изложеност.

И покрај ваквите движења, најниско ниво на ризичност и понатаму е присутно кај девизната изложеност на кредитен ризик.

Табела бр.13

Ниво на ризичност на изложеноста на кредитен ризик, според валутната структура

Показател	Денарска изложеност			Денарска изложеност со девизна клаузула			Девизна изложеност		
	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008
% на В, Г и Д во вкупната изложеност на кредитен ризик	9,7%	7,3%	7,0%	8,1%	7,8%	7,0%	3,0%	2,3%	2,6%

3.1.1.1. Структура, промени и квалитет на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „претпријатија и останати комитенти“

На 31.03.2008 година, изложеноста на банкарскиот сектор кон клиентите од дејноста „индустрија“ има најголемо учество, од 40,8%, во вкупната изложеност на кредитен ризик кон секторот „претпријатија и останати комитенти“. Најголем квартален апсолутен пораст, од 2.739 милиони денари, забележа изложеноста на банкарскиот сектор кон дејноста „трговија на големо и мало“. Наспроти тоа, највисока

квартална стапка на пораст, од 12%, бележи изложеноста кон клиентите од дејноста „сообраќај, складирање и врски“ (анекс бр. 7 - Состојба и промени на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „претпријатија и останати комитенти“).

Квалитетот на изложеноста на банките на кредитен ризик кон секторот „претпријатија и останати комитенти“ се подобрува. Имено, на квартална основа (31.12.2007-31.03.2008 година), просечното ниво на ризичност на изложеноста кон претпријатијата и останатите комитенти бележи подобрување за 0,3 процентни поени, како и учеството на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеност кон овој сектор, којашто забележа намалување за 0,7 процентни поени.

Подобрувањето на квалитетот на изложеноста на банките на кредитен ризик кон претпријатијата и останатите комитенти се согледува и преку анализата на квалитетот на т.н. „старо кредитно портфолио“, односно изземајќи го ефектот од новоодобрени кредити на овој сектор во периодот од 31.03.2007-31.03.2008 година. Така, врз основа на транзициската матрица за нефинансиските правни лица⁷, во едногодишниот период 31.03.2007-31.03.2008 година, изложеноста кон нефинансиските правни лица бележи мало подобрување, мерено преку учеството на изложеноста класифицирана во категориите „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеност на кредитен ризик, од 9,9% на крајот на март 2007, на 9,7% на крајот на март 2008 година.

Табела бр. 14

Показатели за квалитетот на изложеноста на кредитен ризик кон претпријатијата и останатите комитенти

Показатели за квалитетот на изложеноста на кредитен ризик	Датум	Индустрија	Земјоделство, лов и шумарство	Градежништво	Трговија на големо и мало	Сообраќај, складирање и врски	Вкупна изложеност кон претпријатија и останати комитенти
Просечно ниво на ризичност	31.03.2007	14,1%	17,6%	8,2%	10,8%	7,5%	11,8%
	31.12.2007	11,1%	18,1%	7,9%	7,9%	5,9%	9,2%
	31.03.2008	10,8%	18,2%	7,8%	7,5%	5,9%	8,9%
Учество на „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеност на кредитен ризик	31.03.2007	16,2%	18,6%	15,1%	10,7%	6,1%	13,3%
	31.12.2007	13,0%	18,7%	11,3%	6,5%	4,5%	9,8%
	31.03.2008	11,6%	18,4%	9,5%	6,9%	5,4%	9,1%

Во првиот квартал од 2008 година се забележува намалување на нивото на ризичност кај изложеноста на банкарскиот систем кон дејностите „индустрија“ и „градежништво“. Наспроти тоа, изложеноста кон дејностите „земјоделство, лов и шумарство“, „трговија на големо и мало“ и „сообраќај, складирање и врски“ бележи известни знаци на влошување на квалитетот.

3.1.1.2. Структура, промени и квалитет на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „население“

На 31.03.2008 година, изложеноста на банкарскиот сектор врз основа на кредитните картички има најголемо учество, од 32,3%, во вкупната изложеност на кредитен ризик кон секторот „население“. Најголем квартален апсолутен пораст, од

⁷ Транзициската матрица за клиентите - нефинансиски правни лица (претпријатија) се однесува само на нефинансиските правни лица - резиденти, кои банките се должни да ги пријавуваат поединечно во Кредитниот регистар на НБРМ, согласно со „Одлука за содржината и начинот на функционирање на Кредитниот регистар“. Оттука, при изработката на транзициската матрица не е земена предвид изложеноста на банките кон другите домашни банки, кон правните лица - нерезиденти (вклучувајќи ги и странските банки) и кон правните лица со вкупна изложеност помала од 500.000 денари. Транзициската матрица за клиентите - нефинансиски правни лица (претпријатија) е прикажана во анекс бр. 8.

2.206 милиони денари, забележа изложеноста на банкарскиот сектор врз основа на потрошувачките кредити. Наспроти тоа, највисока квартална стапка на пораст, од 23%, бележи изложеноста на банкарскиот сектор врз основа на автомобилските кредити (анекс бр. 7 - Состојба и промени на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „население“).

Квалитетот на изложеноста на банките на кредитен ризик кон секторот „население“ бележи извесно влошување. Така, во првите три месеци од 2008 година, учеството на изложеноста класифицирана во пониските категории на ризик во вкупната изложеност на кредитен ризик кон населението бележи влошување за 0,2 процентни поени (на годишна основа, ова влошување изнесува 0,6 процентни поени). Влошувањето на овој показател се должи на релативно високиот квартален пораст на изложеноста на кредитен ризик кон овој сектор со повисок степен на ризичност, за 12,9% (или за 386 милиони денари).

Влошувањето на квалитетот на кредитното портфолио на населението, се потврдува и преку анализата на квалитетот на т.н. „старо кредитно портфолио“, односно изземајќи го ефектот од новоодобрените кредити на овој сектор во периодот од 31.03.2007-31.03.2008 година. Врз основа на транзициските матрици за физичките лица⁸ за периодот 31.03.2007-31.03.2008 година, изложеноста кон физичките лица бележи видно влошување, мерено преку учеството на изложеноста класифицирана во категориите „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната изложеност на кредитен ризик кон населението. Имено, овој показател се зголеми од 5% на 31.03.2007 година, на 8% на 31.03.2008 година.

Табела бр. 15

Показатели за квалитетот на изложеноста на кредитен ризик кон населението

Показатели за квалитетот на изложеноста на кредитен ризик	Датум	Кредити за станбен и деловен простор	Потрошувачки кредити	Негативни салда по тековни сметки	Кредитни картички	Автомобилски кредити	Други кредити	Вкупна изложеност кон население
Учество на „В“, „Г“ и „Д“ во вкупната кредитна изложеност	31.03.2007	5,1%	5,3%	5,7%	2,9%	4,1%	5,9%	4,7%
	31.12.2007	4,5%	7,1%	6,0%	3,5%	3,6%	5,0%	5,1%
	31.03.2008	4,2%	7,6%	5,7%	3,6%	3,6%	5,6%	5,3%
Просечно ниво на ризичност	31.03.2007	5,9%	4,8%	4,9%	2,5%	5,1%	6,5%	4,5%
	31.12.2007	4,8%	5,3%	4,4%	3,2%	4,1%	5,3%	4,4%
	31.03.2008	4,7%	5,3%	4,3%	3,2%	3,7%	6,4%	4,4%

Во првиот квартал од 2008 година се намалува нивото на ризичност кај изложеноста врз основа на кредити за набавка и реновирање на станбен и деловен простор и кај изложеноста врз основа на негативни салда по тековни сметки. Но од друга страна, квалитетот на изложеноста врз основа на потрошувачки кредити, кредитни картички и други кредити мало влошување. Изложеноста со повисок степен на ризичност (класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“) бележи исклучително висок квартален пораст од 16,8% (или за 358 милиони денари).

3.2 Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик во банкарскиот систем на Република Македонија, во првиот квартал од 2008 година, остана на релативно прифатливо ниво. Имено, во првите

⁸ Транзициската матрица за физички лица е изработена земајќи ги предвид само физичките лица - резиденти со изложеност поголема од 150.000 денари, кои банките се должни да ги пријават во Кредитниот регистар на НБРМ, согласно со „Одлуката за содржината и начинот на функционирање на Кредитниот регистар“. Таа е прикажана во анекс бр. 8 - Транзициска матрица за клиентите - физички лица.

три месеци од 2008 година, неповолните глобални економски движења⁹, нивниот одраз врз некои од домашните макроекономски варијабли¹⁰ и промените во инструментите на монетарната политика¹¹, предизвикаа засилување на промените во обемот и структурата на ликвидната актива на банките. Сепак, првичното ниво на ликвидни средства со кои располагаат банките во Република Македонија и степенот на покриеност на поважните категории на обврски на банките со ликвидни средства, сè уште им овозможува доволно простор за продолжување на растот на кредитната активност, без нарушување на вкупната ликвидносна позиција.

3.2.1 Ликвидна и високоликвидна актива

На крајот на првиот квартал од 2008 година, просечниот месечен износ¹² на ликвидна актива¹³ изнесува 70.838 милиони денари, а на високоликвидната актива¹⁴ 42.441 милиони денари. Просечниот месечен износ на ликвидната актива, во првиот квартал од 2008 година, бележи намалување за 1.739 милиони денари, односно за 2,4%, додека просечниот месечен износ на високоликвидна актива, во споредба со последниот квартал од 2007 година, се зголеми за 238 милиони денари, или за 0,5%. Дивергентните движења на ликвидната и високоликвидната актива доведоа до зголемување на учеството на просечниот месечен износ на високоликвидна актива во просечниот месечен износ на ликвидна актива, коешто во првиот квартал на 2008 година изнесува 59,9%.

Во првиот квартал од 2008 година се забележа засилување на структурните поместувања во ликвидната актива, во насока на зголемување на учеството на благајничките записи, а намалување на учеството на пласманите во државни записи и на паричните средства. Воедно, благајничките записи беа единствената компонента на ликвидната актива којашто, во првите три месеци на 2008 година, забележа абсолютен пораст. Движењата на компонентите на ликвидната актива укажуваат на тоа дека банките, во првиот квартал од 2008 година, за финансирање на растот на кредитирањето, покрај депозитната база како традиционален извор, значително го користеа и својот ликвидносен потенцијал, особено средствата пласирани во странски банки. Сепак, промената на начинот на спроведување на аукциите на благајничките

⁹ Во првите три месеци од 2008 година, светската економија се соочи со значителен раст на цената на нафтата, проширување на јазот меѓу референтните каматни стапки на еврото и американскиот долар, пад на вредноста на американскиот долар во однос на еврото, изразени турбуленции и надолни корекции на ценовните нивоа на светските берзи и главно негативна перцепција на глобалните инвеститори за ситуацијата на најголемите светски финансиски институции.

¹⁰ Во првиот квартал од 2008 година, во Република Македонија зголемувањето на годишната стапка на инфлација се засили, со паралелно влошување на платнобилансната позиција, согледано преку зголемувањето на трговскиот дефицит, падот на приливите врз основа на приватни трансфери и намалувањето на приливите врз основа на портфолио-инвестициите.

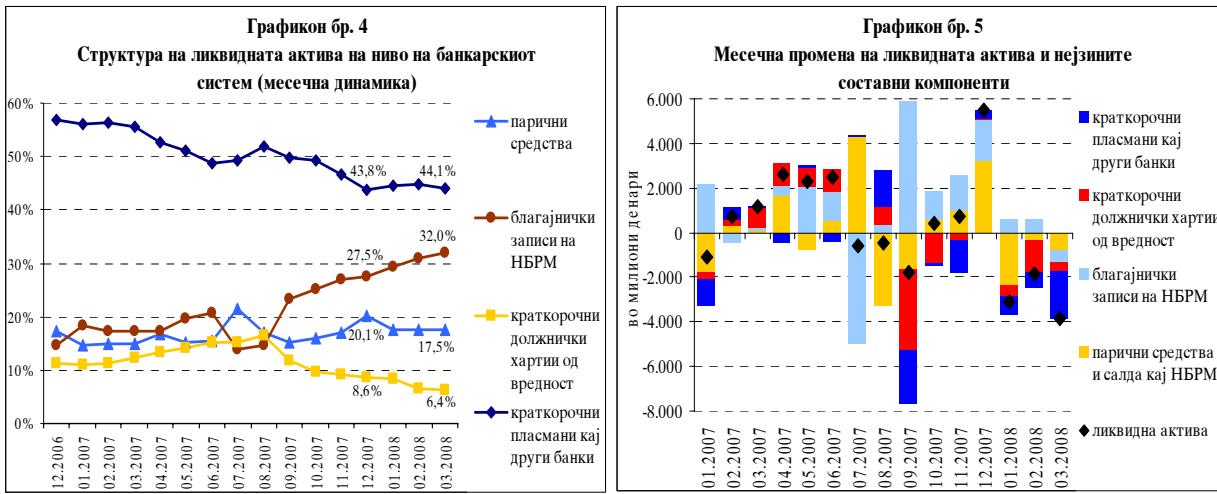
¹¹ Во првиот квартал од 2008 година, НБРМ изврши промена во начинот на спроведување на аукциите на благајничките записи од тендер со каматни стапки во тендер со износи, а истовремено почна да се спроведува новата „Одлука за задолжителната резерва на банките“ („Службен весник на Република Македонија“ бр. 159/07).

¹² Анализата на ликвидносниот ризик се заснова врз просечните износи на сите категории од билансот на состојба на банкарскиот систем.

¹³ Ликвидната актива, во поширока смисла, ги опфаќа високоликвидната актива, краткорочно пласираните средства кај странски банки и пласманите во други краткорочни должнички хартии од вредност.

¹⁴ Високоликвидната актива ги опфаќа паричните средства и салда кај НБРМ, благајничките записи на НБРМ, коресподентните сметки кај странски банки и краткорочните пласмани во хартии од вредност издадени од државата.

записи (премин од тендер со каматни стапки кон тендер со износи) и промената на начинот на пресметка на задолжителната резерва, како мерки на монетарната политика преземени во првиот квартал од 2008 година, се очекува да влијаат во насока на зголемување на износот на ликвидна актива и да предизвикаат дополнителни промени во нејзината структура.

Дистрибуцијата на ликвидната актива и високоликвидната актива по одделни групи банки ја потврдува доминантна позиција на групата големи банки во банкарскиот систем на Република Македонија. Така, во првиот квартал од 2008 година, групата големи банки учествува со 64,8% и 61,3% во просечните месечни износи на ликвидна и високоликвидна актива на ниво на банкарскиот систем. Групата средни банки учествува со 27,5% и 28,8% во просечните месечни износи на ликвидна и високоликвидна актива, а учаството на групата мали банки изнесува 7,7% и 9,9%, соодветно.

3.2.2. Показатели за ликвидносниот ризик

Во првиот квартал од 2008 година, повеќето показатели за ликвидноста на банкарскиот систем забележа намалување во споредба со претходниот квартал. Ова намалување може да се смета за очекувано, со оглед на релативно високите износи на ликвидна актива со кои располагаат банките во Република Македонија и настојувањето на банките да го зголемуваат пазарно учество главно преку засилениот раст на кредитирањето. Во првиот квартал од 2008 година, просечното учество на ликвидната актива во вкупната актива, на ниво на банкарскиот систем, изнесува 31,3% и е намалено за 2,5 процентни поени во споредба со претходниот квартал. Просечната покриеност на вкупните обврски, вкупните депозити на нефинансиските субјекти и на депозитите по видување со високоликвидна актива, изнесуваа 21,4%, 25,8% и 62,7%, соодветно, во првиот квартал од 2008 година. И покрај забележаното намалување на показателите за ликвидноста во првиот квартал од 2008 година, сепак тоа не ја наруши стабилната ликвидносна позиција на банкарскиот систем, што од своја страна, овозможи генерално умерен ликвидносен ризик со кој се соочуваат банките.

Анализирано по одделни групи банки, највисоко учество на ликвидната во вкупната актива одржува групата мали банки (43,9%), по која следат групата средни банки (31,3%) и групата големи банки (30,3%). Ова ниво на ликвидни средства обезбеди покриеност на ниво на банкарскиот систем, од околу 2,7 пати на вкупните обврски коишто треба да достасаат до 30 дена според очекувањата и искусствените анализи на банките. Во првиот квартал од 2008 година, најизразено намалување на показателите за ликвидноста забележа групата средни банки, а групата мали банки забележа подобрување на показателите за ликвидноста.

Табела бр. 16

Показатели за ликвидноста на банкарскиот систем и за одделни групи банки

Показатели	Јануари - Декември 2007 година	Јануари - Март 2007 година	Септември - Декември 2007 година	Јануари - Март 2008 година	Промена (во процентни посени)	
					I квартал 2008 / IV квартал 2007	I квартал 2008 / I квартал 2007
Ликвидна актива/Вкупна актива	35,2%	36,0%	33,8%	31,3%	-2,5	-4,7
- Големи банки	33,5%	35,1%	32,0%	30,3%	-1,7	-4,8
- Средни банки	37,5%	37,2%	36,2%	31,3%	-4,9	-5,9
- Мали банки	42,1%	40,5%	42,5%	43,9%	1,4	3,5
Високоликвидна актива/Вкупна актива	19,1%	18,0%	19,6%	18,8%	-0,9	0,8
- Големи банки	16,1%	14,2%	17,8%	17,2%	-0,6	3,0
- Средни банки	23,7%	24,0%	22,4%	19,7%	-2,7	-4,3
- Мали банки	29,7%	29,6%	28,3%	33,5%	5,2	4,0
Ликвидна актива/Вкупни обврски	41,0%	42,1%	39,2%	35,6%	-3,6	-6,4
- Големи банки	37,3%	38,9%	35,8%	33,2%	-2,6	-5,7
- Средни банки	45,0%	44,9%	43,0%	36,4%	-6,6	-8,5
- Мали банки	72,1%	69,6%	76,3%	75,7%	-0,6	6,1
Високоликвидна актива/Вкупни обврски	22,3%	21,0%	22,8%	21,4%	-1,5	0,4
- Големи банки	17,9%	15,7%	19,9%	18,8%	-1,0	3,1
- Средни банки	28,4%	29,0%	26,6%	22,9%	-3,7	-6,1
- Мали банки	50,8%	50,9%	50,8%	57,8%	7,0	6,9
Ликвидна актива/Вкупни депозити на нефинансиски лица	48,5%	50,4%	46,1%	43,0%	-3,1	-7,4
- Големи банки	42,7%	45,3%	40,5%	38,4%	-2,1	-6,9
- Средни банки	56,9%	57,8%	53,7%	47,7%	-6,0	-10,1
- Мали банки	96,6%	88,2%	120,8%	125,4%	4,6	37,2
Високоликвидна актива/Вкупни депозити на нефинансиски лица	26,3%	25,2%	26,8%	25,8%	-1,0	0,6
- Големи банки	20,5%	18,3%	22,5%	21,8%	-0,7	3,5
- Средни банки	35,9%	37,3%	33,2%	30,0%	-3,2	-7,3
- Мали банки	68,1%	64,4%	80,4%	95,7%	15,4	31,3
Високоликвидна актива/Депозити по видување	60,2%	55,0%	63,9%	62,7%	-1,2	7,7
- Големи банки	46,1%	39,1%	53,0%	51,9%	-1,1	12,8
- Средни банки	91,1%	91,6%	85,6%	82,3%	-3,4	-9,3
- Мали банки	120,4%	115,5%	138,8%	157,5%	18,6	42,0
Ликвидна актива/ Вкупни обврски кои достасуваат до 30 дена (очекувана резидуална рочна структура)*	297,9%	208,5%	297,9%	269,5%	-28,4	61,0
Високоликвидна актива/ Вкупни обврски кои достасуваат до 30 дена (очекувана резидуална рочна структура)*	179,2%	102,8%	179,2%	162,0%	-17,2	59,2

*Овие показатели се пресметани врз основа на состојби на крајот од анализираните периоди

Од аспект на изворите на финансирање на активностите, примарните извори на средства го задржаа приматот на главен извор на средства. Во првиот квартал од 2008 година, нивното просечно месечно учество во вкупните извори на финансирање и во туѓите извори на средства изнесува 72,8% и 82,9%, соодветно, при што најголема застапеност имаа во финансирањето на активностите на групата големи банки. Во споредба со последниот квартал од 2007 година, кај сите групи банки се забележува благо намалување на учеството на примарните извори на средства во вкупните извори на средства и во вкупните туѓи извори на средства.

Табела бр. 17

Показатели за изворите на средства на банкарскиот систем и одделните групи банки

Показатели	Јануари - Декември 2007 година	Јануари - Март 2007 година	Септември - Декември 2007 година	Јануари - Март 2008 година	Промена (во процентни поени)	
					I квартал 2008 / IV квартал 2007	I квартал 2008 / I квартал 2007
Учество на примарните извори на средства во вкупните извори на средства	72,5%	71,5%	73,3%	72,8%	-0,5	1,3
- Големи банки	78,3%	77,4%	79,0%	78,8%	-0,1	1,4
- Средни банки	66,0%	64,3%	67,5%	65,7%	-1,8	1,3
- Мали банки	43,6%	45,9%	35,2%	35,0%	-0,2	-10,9
Учество на примарните извори на средства во вкупните туги извори на средства	84,5%	83,5%	85,2%	82,9%	-2,3	-0,6
- Големи банки	87,3%	86,0%	88,3%	86,6%	-1,8	0,6
- Средни банки	79,1%	77,7%	80,1%	76,4%	-3,7	-1,3
- Мали банки	74,6%	79,0%	63,2%	60,4%	-2,8	-18,6
Учество на секундарните извори на средства во вкупните извори на средства	11,3%	11,2%	11,3%	11,9%	0,6	0,7
- Големи банки	9,5%	9,7%	9,0%	9,2%	0,2	-0,5
- Средни банки	15,1%	15,2%	15,0%	17,2%	2,2	2,0
- Мали банки	13,4%	10,5%	19,4%	18,4%	-1,0	8,0
Учество на секундарните извори на средства во вкупните туги извори на средства	13,2%	13,1%	13,1%	13,6%	0,5	0,5
- Големи банки	10,6%	10,8%	10,1%	10,1%	0,0	-0,7
- Средни банки	18,1%	18,4%	17,8%	20,0%	2,2	1,6
- Мали банки	22,9%	18,0%	34,8%	31,8%	-3,0	13,7
Бруто кредити/Вкупни депозити*	77,9%	73,8%	77,9%	82,8%	4,9	9,0
- Големи банки	75,8%	72,8%	75,8%	79,0%	3,2	6,2
- Средни банки	84,3%	79,1%	84,3%	94,8%	10,5	16,6
- Мали банки	73,5%	61,5%	73,5%	72,2%	-1,4	2,9

*Овој показател е пресметан врз основа на состојби на крајот од анализираните периоди

На 31.03.2008 година, показателот за соодносот на бруто-кредитите со депозити на нефинансиските субјекти изнесува 82,8%. Во споредба со крајот од 2007 година, овој показател бележи зголемување за 4,9 процентни поени, што претставува одраз на настојувањето на банките, во поголем обем да ја користат депозитната база како извор за финансирање на кредитната активност. По поединечни групи банки, најизразено квартално зголемување на овој показател, од 10,5 процентни поени, се забележува кај групата средни банки, што е одраз на изразениот квартален пораст на кредитирањето кај оваа група банки.

Неповолната рочна структура на примарните извори на средства сè уште претставува значајна карактеристика на банкарскиот систем на Република Македонија и на одделните групи банки. Имено, од вкупните примарни извори на средства, 94,1% се извори на средства со рок до 1 година (депозити по видување и краткорочно орочени депозити). Сепак, во првиот квартал од 2008 година, продолжи трендот на постепено зголемување на рочноста на примарните извори на средства. Така, во споредба со последниот квартал од 2007 година, просечното месечно учество на долготочно орочените депозити во вкупните примарни извори на средства бележи раст од 1,2 процентни поена. Во првиот квартал од 2008 година, најголем придонес во порастот на просечниот месечен износ на примарните извори на средства (од 53,9%) имаат краткорочно орочените депозити, а депозитите по видување и долготочно орочените депозити генерираат 29,8% и 16,3% од растот на примарните извори на средства.

Табела бр.18**Рочна структура на примарните извори на средства**

Опис		Просек за Јануари - Март 2007 год.	Просек за Јануари - Декември 2007 год.	Просек за Септември - Декември 2007 год.	Просек за Јануари - Март 2008 год.
Група големи банки	депозити по видување	46,7%	44,5%	42,8%	42,0%
	краткорочно орочени депозити	51,4%	53,3%	55,0%	54,6%
	долгорочно орочени депозити	1,9%	2,3%	2,2%	3,5%
Група средни банки	депозити по видување	39,8%	39,5%	38,1%	36,4%
	краткорочно орочени депозити	50,3%	50,4%	52,1%	51,6%
	долгорочно орочени депозити	9,9%	10,1%	9,8%	12,0%
Група мали банки	депозити по видување	54,6%	56,5%	61,0%	60,8%
	краткорочно орочени депозити	36,6%	26,1%	20,3%	25,4%
	долгорочно орочени депозити	8,8%	17,3%	18,7%	13,8%
Цел банкарски систем	депозити по видување	45,8%	43,7%	42,3%	41,1%
	краткорочно орочени депозити	50,1%	51,4%	53,0%	53,1%
	долгорочно орочени депозити	4,1%	4,9%	4,7%	5,9%

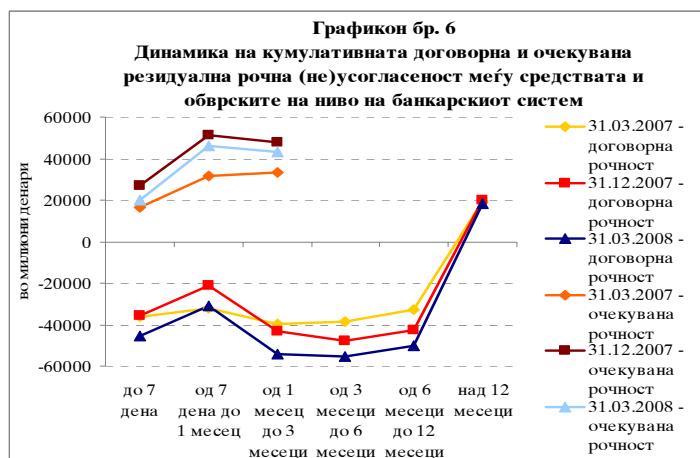
Во првиот квартал од 2008 година, секундарните извори на средства учествуваат со 11,9% и 13,6% во вкупните и тугите извори на средства на ниво на банкарскиот систем, што соодветно, упатува на релативно понизок степен на „ зависност“ на банките од овој извор на средства во споредба со депозитите. Во структурата на секундарните извори на средства во текот на првото тромесечје од 2008 година, долгорочните позајмици и понатаму го задржаа доминантното место, со учество од 59,9%. Во споредба со последниот квартал на 2007 година, се забележува зголемување на нивното учество во структурата на секундарните извори на средства за 3,0 процентни поени. Во првото тромесечје од 2008 година, просечниот месечен износ на краткорочните позајмици забележа најголем пораст од 1.030 милиони денари, односно за 34,4%, што воедно претставува одраз на зголемениот обем на тргувачко најавување на домашниот меѓубанкарски пазар во текот на првото тромесечје од 2008 година.

Табела бр. 19**Рочна структура на секундарните извори на средства**

Опис		Просек за Јануари - Март 2007 год.	Просек за Јануари - Декември 2007 год.	Просек за Септември - Декември 2007 год.	Просек за Јануари - Март 2008 год.
Група големи банки	депозити од банки	14,2%	15,1%	35,5%	22,3%
	краткорочни позајмици	9,3%	14,8%	11,2%	19,8%
	долгорочни позајмици	76,5%	70,1%	53,3%	57,9%
Група средни банки	депозити од банки	24,2%	25,6%	36,1%	34,7%
	краткорочни позајмици	0,4%	1,5%	1,3%	2,0%
	долгорочни позајмици	75,4%	72,8%	62,6%	63,2%
Група мали банки	депозити од банки	15,6%	24,7%	39,9%	43,1%
	краткорочни позајмици	4,1%	1,1%	0,9%	0,9%
	долгорочни позајмици	80,2%	74,2%	59,2%	56,0%
Цел банкарски систем	депозити од банки	17,7%	19,8%	36,1%	29,0%
	краткорочни позајмици	5,8%	8,8%	7,0%	11,1%
	долгорочни позајмици	76,5%	71,4%	56,9%	59,9%

3.2.3 Рочна структура на средствата и обврските

Договорната резидуална рочна неусогласеност меѓу средствата и обврските и понатаму претставува значајна особеност на банкарскиот систем на Република Македонија. Во првиот квартал од 2008 година продолжи трендот на продлабочување на кумултивната договорна рочна неусогласеност меѓу средствата и обврските во блоковите со пократка рочност. Неусогласеноста на резидуалната договорна рочност на средствата и обврските, главно се должи на постојаното зголемување на договорната рочност на средствата на банките, особено

изразена преку интензивирање на долгорочното кредитирање во изминатите неколку квартали, но и од структурата на изворите на финансирање, каде што доминираат изворите со кратки договорни рокови. Надминување на кумулативната договорна рочна неусогласеност меѓу средствата и обврските, како и во изминатите квартали, се постигнува во рочниот блок над дванаесет месеци.

Сликата за ликвидносната позиција на банките е сосема поинаква доколку при анализата се има предвид резидуалната рочна структура на средствата и обврските, очекувана¹⁵ од страна на банките. Со состојба на 31.03.2008 година, во сите рочни блокови постоеше целосна покриеност на очекуваните одливи со очекуваните приливи.

Во првиот квартал од 2008 година, продолжи позитивната динамика на процентот на стабилност на депозитите по видување, очекуван од банките. Имено, на 31.03.2008 година, процентот на стабилни депозити по видување на ниво на банкарскиот систем изнесуваше 89,2%, што е за 3,0 процентни поени повисоко ниво во однос на крајот на 2007 година. Релативно високата стабилност на депозитите по видување, согласно со искусствените анализи на банките, всушност е основна причина за усогласеноста меѓу очекуваните одливи и приливи. Во анализираниот квартал, банките очекуваа зголемено ниво на стабилност и кај денарските и кај девизните депозити по видување, со што таа достигна ниво од 90,6% и 87,6%, соодветно. Според очекувањата на банките на 31.03.2008 година, во рок до седум дена би се одлеале 10,6% од вкупните депозити по видување, односно 6,5%, од вкупните депозити, што во однос на очекувањата на банките од крајот на 2007 година, претставува намалување за 3,0 и 1,4 процентни поени, соодветно.

Стрес-тест анализа за отпорноста на банкарскиот систем на ликвидносен ризик

Стрес-тест анализа за 31.03.2008 година упатува на заклучокот дека банките во Република Македонија, главно покажуваат висок степен на отпорност на евентуални неповољни ликвидносни шокови. Банките располагаат со доволен износ на ликвидна и високоликвидна актива за покривање на хипотетичкото повлекување одеднаш на 20% од вкупните депозити на населението надвор од банкарскиот систем. Намалувањето на ликвидната актива по одделни банки би се движело во интервал од 1,2% до 84,4%. Со примената на оваа симулација, ликвидната актива на банките би се намалила за 29,2%, а високоликвидната актива за 48,6%. Притоа, нивото на покриеност на обврските со ликвидна и високоликвидна актива се намалува од 33,2% на 26,1%, односно од 19,9% на 11,3%, соодветно.

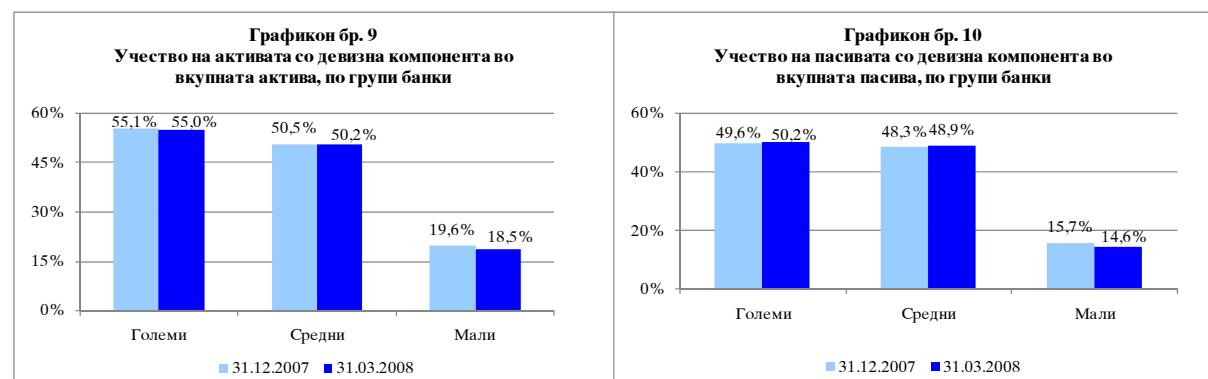
Од друга страна, симулацијата на хипотетично повлекување на депозитите на дваесетте најголеми депоненти на секоја банка одделно, покажа поизразено влијание врз ликвидноста на банките, што упатува на изложеност на банките и на ризик од концентрација на страната на изворите на средства. Ваквото повлекување би условило недостаток на високоликвидна актива кај десет банки, додека кај останатите банки, намалувањето на високоликвидната актива би се

¹⁵ Очекуваната резидуална рочност на одделните активни и пасивни позиции го претставува преостанатиот период од крајот на извештајниот период до нивната очекувана рочност, односно рок во кој банката оценува дека ќе настанат приливи врз основа на нејзините побарувања и одливи врз основа на нејзините обврски.

движело од 5% до 98,4%. Недостатокот на високоликвидната актива може да се надомести од износот на ликвидната актива, освен кај пет банки каде што ниту ликвидната актива не би била доволна за покривање на одливот на депозитите на дваесетте најголеми депоненти.

3.3. Валутен ризик

Учество на девизната компонента¹⁶ во вкупните средства и обврски на банкарскиот систем на Република Македонија се задржа на релативно високо ниво и во првиот квартал од 2008 година. На 31.03.2008 година, обврските со девизна компонента изнесуваат 109.022 милиони денари (и забележаа квартален пораст од 2.962 милиони денари или за 2,8%), наспроти активата со девизна компонента којашто изнесува 117.649 милиони денари (и на квартална основа се зголеми за 1.419 милиони денари или за 1,2%). Како резултат на поголемиот пораст на девизната компонента на обврските во однос на девизната компонента на активата, уделот на девизната компонента на страната на активата се намали за 0,3 процентни поени, додека девизната компонента на обврските се зголеми за 0,5 процентни поени.

На ниво на одделните групи банки, учеството на активата и обврските со девизна компонента во вкупната актива на соодветната група е речиси непроменето, со исклучок кај групата мали банки, каде што се забележува поизразено квартално намалување на девизната компонента во активата и пасивата за 1,1 процентен поен.

Во структурата на активата и обврските со девизна компонента доминантно учество има еврото. Неговото учество го продолжи својот нагорен тренд и во првиот квартал од 2008 година, за сметка на намалувањето на учеството на американскиот доллар и останатите валути. И покрај намаленото структурно учество, во апсолутен износ, се зголемува износот на средствата и обврските во американски долари.

¹⁶ Под девизна компонента на активата и обврските во рамките на овој поднаслов се опфатени ставките од активата и пасивата во девизи и во денари со девизна клаузула.

Табела бр. 20**Валутна структура на девизната компонента на активата и обврските**

Валути	31.12.2007		31.03.2008	
	Девизна компонента на актива	Девизна компонента на пасива	Девизна компонента на актива	Девизна компонента на пасива
Евро	86,8%	87,0%	87,4%	87,6%
Американски долар	8,2%	9,0%	7,9%	8,6%
Швајцарски франк	2,7%	2,2%	2,5%	2,1%
Останато	2,3%	1,8%	2,1%	1,7%
Вкупно	100%	100%	100%	100%

На 31.03.2008 година, отворената девизна позиција е долга и изнесува 8.627 милиони денари. Отворената девизна позиција бележи намалување, и тоа за 11,9% во споредба со март 2007 година, односно за 15,2% во споредба со декември 2007 година. Најголемо учество во отворената девизна позиција има нето-позицијата во евра, додека девизната позиција е кратка само во американски долари (осум банки имаат кратка девизна позиција во долари).

3.4. Ризик од несолвентност¹⁷

Стапката на адекватност на капиталот продолжи да се намалува и во текот на првиот квартал од 2008 година. Така, на крајот на март 2008 година, стапката на адекватност на капиталот забележа досега најниско ниво и изнесуваше 15,9%. Главен двигател на намалувањето на стапката на адекватност на капиталот, исто како и во изминатите неколку квартали, е засилениот раст на билансните и вонбилансните активности на банките, особено на кредитирањето. Истовремено, речиси сите останати показатели за капиталната позиција на банкарскиот систем, продолжија незначително да опаѓаат и во текот на првиот квартал од 2008 година.

Табела бр. 21**Показатели за капиталната позиција на банкарскиот систем и по групи банки**

Показатели	31.12.2007	31.03.2008
Стапка на адекватност на капиталот	17.0%	15.9%
- Големи банки	12.7%	12.2%
- Средни банки	20.9%	18.8%
- Мали банки	66.8%	67.7%
Основен капитал/ Активи пондерирана за ризици	15.7%	14.7%
- Големи банки	10.9%	10.5%
- Средни банки	20.0%	18.0%
- Мали банки	69.4%	70.3%
Основен капитал/ Активи пондерирана за кредитен ризик	16.8%	15.7%
- Големи банки	11.8%	11.4%
- Средни банки	20.8%	18.5%
- Мали банки	74.9%	77.5%
Капитал и резерви/ Вкупна активи (стапка на капитализираност)	11.4%	11.5%
- Големи банки	7.9%	8.2%
- Средни банки	13.6%	13.5%
- Мали банки	43.4%	41.5%

Зголемената кредитна активност, а со тоа и зголемувањето на финансиското посредување, претставуваат причина за кварталното намалување на стапката на

¹⁷ Во декември 2007 година, со Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот („Службен весник на РМ“ бр. 159/2007 и 32/2008) беше извршена квалитативна промена на начинот на пресметка на сопствените средства и на активата пондерирана за ризиците, а со тоа и на стапката на адекватност на капиталот. Сепак, влијанието на оваа промена врз пресметката на показателите за солвентноста и нивната споредливост со минатите години, на ниво на банкарскиот систем, е незначителна.

адекватност на капиталот за 1,1 процентен поен. Истовремено се зголеми и учеството на банките чија стапка на адекватност на капиталот е во интервалот помеѓу 8% и 15%. Така, на крајот на првиот квартал од 2008 година, 77,6% од вкупната актива на ниво на банкарскиот систем им припаѓаат на банките коишто имаат адекватност на капиталот меѓу 8% и 15%, што на квартална основа претставува зголемување за 2,8 процентни поени. За споредба, во земјите од Европската унија, банките со стапка на адекватност на капиталот во интервалот од 9% до 13%, опфаќаат во просек околу 92% од вкупната актива пондерирана за ризиците на ниво на нивните банкарски системи. За да може да продолжи со натамошниот пораст на активностите, а истовремено да се одржува адекватноста на капиталот на потребното ниво, од особено значење е банките да изнајдат алтернативи за зголемување на капиталот, како и за зголемување на капацитетот за користење современи методи за управување со адекватноста на капиталот.

Табела бр. 22

Распределеност на активата на банките според адекватноста на капиталот

Коефициент на адекватност на капиталот	Број на банки		Учество во вкупната актива	
	31.12.2007	31.03.2008	31.12.2007	31.03.2008
од 8% до 15 %	5	6	74,8%	77,6%
од 15 % до 20 %	2	1	5,9%	3,0%
од 20% до 30%	3	3	10,5%	10,6%
од 30% до 50%	2	2	4,8%	3,9%
над 50%	6	6	4,0%	4,9%
Вкупно банки	18	18	100,0%	100,0%

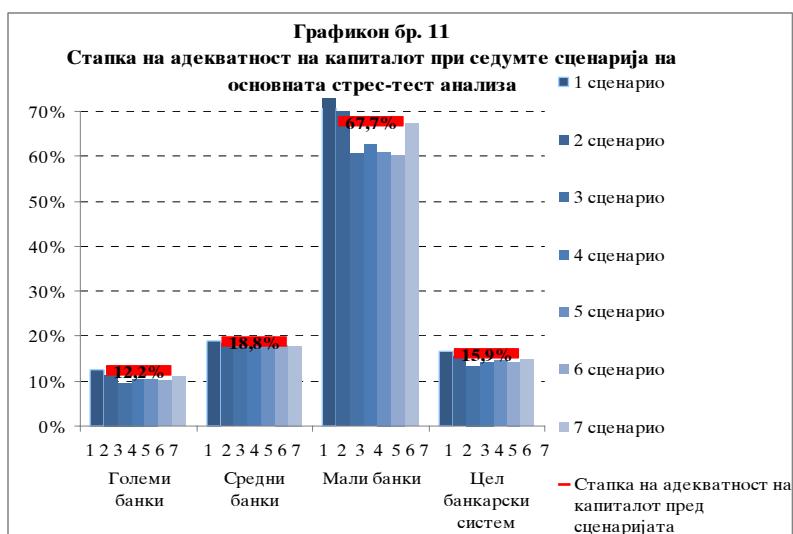
Распределбата на сопствените средства на банките по одделни ризици покажува дека банките главно поседуваат доволно сопствени средства за покривање на ризиците и дека постои простор за проширување на активностите. Растот на кредитната активност на банките во првиот квартал од 2008 година, влијае кон зголемување на износот од сопствените средства потребен за покривање на кредитниот ризик, односно натамошно намалување делот од сопствените средства кој е над минималното ниво на капитал потребен за покривање на ризиците. Распределбата на сопствените средства за покривање на одделните ризици се разликува по одделни групи банки. Имено, износот од сопствени средства над минималното ниво на капитал потребен за покривање на ризиците е највисок кај групата мали банки, што се должи на нивната висока капитализираност во однос на тековниот обем на активности. Наспроти нив, износот од сопствените средства над минималниот капитал потребен за покривање на ризиците е најмал кај групата големи банки, но и кај банките со поизразена кредитна активност.

Табела бр. 23

Распределба на сопствените средства на банките за покривање на одделните ризици

Распределба на сопствените средства на банките за покривање на одделните ризици	31.12.2007	31.03.2008
Учество на сопствените средства за покривање на кредитен ризик	44,0%	46,9%
- Големи банки	58,3%	60,6%
- Средни банки	11,3%	12,5%
- Мали банки	1,8%	1,7%
Учество на сопствените средства за покривање на валутен ризик	3,1%	3,3%
- Големи банки	4,7%	5,1%
- Средни банки	1,4%	1,2%
- Мали банки	0,9%	1,1%
Учество на сопствените средства над минималното ниво за покривање на ризиците	52,9%	49,8%
- Големи банки	36,9%	34,3%
- Средни банки	61,6%	57,5%
- Мали банки	88,0%	88,2%

Во првиот квартал од 2008 година, сопствените средства продолжија да растат, но со побавна динамика во однос на активата пондерирана за ризици, што услови намалување на стапката на адекватност на капиталот. Сопствените средства забележаа квартален пораст од 926 милиони денари или за 3,3% (анекс бр. 11 - Сопствени средства на ниво на банкарскиот систем). Главен двигател (со над 88% придонес) за растот на сопствените средства, како и во претходниот квартал е основниот капитал. Активата пондерирана за ризици, на квартална основа се зголеми за 16.696 милиони денари, или за 10,2%. Над 93% од растот на активата пондерирана за ризици се должи на зголемената кредитна активност на банките. **И на крајот на првиот квартал од 2008 година, групата големи банки ја задржа доминантната позиција во формирањето на сопствените средства (54%) и на активата пондерирана за ризици (70,6%).**

Оценка на солвентноста на банкарскиот систем преку стрес-тестирање

Резултатите од стрес-тест анализата, главно упатуваат на задоволителна отпорност на банкарскиот систем во Република Македонија на различни хипотетички шокови. Ниту едно сценарио од основната стрес-тест анализа¹⁸ не предизвикува намалување на стапката на адекватност на капиталот под законскиот минимум од 8%. Притоа, се потврдува заклучокот дека банкарскиот систем најмногу е изложен на кредитниот ризик. Имено, најзабележително намалување на стапката на адекватност на капиталот на банкарскиот систем се јавува при примена на третото сценарио (зголемување на кредитната изложеност класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за 50%), кога таа се сведува на 13,5%.

На ниво на одделните групи банки ниту едно од применетите сценарија не предизвикува намалување на стапката на адекватност на капиталот под 8%. Истовремено, не се доведува во

¹⁸ Основната стрес-тест анализа се темели на примената на седум хипотетички сценарија, од кои:

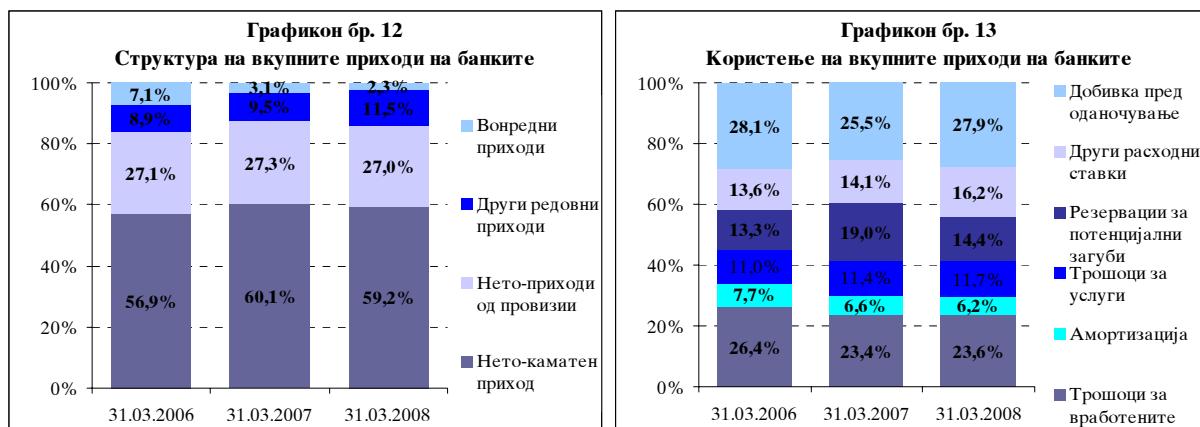
- три сценарија за изолиран кредитен шок, (зголемување на кредитната изложеност класифицирана во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за: 10%, 30% и 50%),
- четврто сценарио како комбинација на кредитен и каматен шок (зголемување на кредитната изложеност во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за 30% и пораст на домашните каматни стапки за 5 процентни поени),
- петто сценарио како комбинација на кредитен и девизен шок (зголемување на кредитната изложеност во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за 50% и депрецијација на девизниот курс на денарот во однос на еврото и американскиот долар за 20%),
- шесто сценарио како комбинација на шокови на страната на кредитниот ризик, девизниот ризик и ризикот на каматна стапка (зголемување на кредитната изложеност во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за 50%, депрецијација на девизниот курс на денарот во однос на еврото и американскиот долар за 20% и зголемување на домашните каматни стапки за 5 процентни поени) и
- апрецијација на девизниот курс на денарот во однос на еврото и американскиот долар во висина од 20%.

прашање солвентната позиција на ниту една банка. Притоа, најизразено намалување на стапката на адекватност на капиталот кај групите големи и средни банки е присутно по примената на третото сценарио за изолиран кредитен шок (зголемување на кредитната изложеност во категориите на ризик „В“, „Г“ и „Д“ за 50%), додека кај групата мали банки најизразен негативен ефект е присутен по примената на шестото сценарио. Истовремено, како резултат на изразената кредитна активност, најниско ниво на адекватноста на капиталот по спроведувањето на стрес-тест анализата се забележува кај групата големи банки, чија стапка е најниска и пред спроведувањето на симулациите. Ова е особено изразено при примената на сценаријата за изолиран кредитен шок, што упатува на заклучокот дека кај оваа група банки постои релативно поизразена чувствителност на кредитниот ризик. Следствено, од особено значење за банките, особено за оние со изразена динамика на кредитната активност, е интерно, на редовна основа да прават симулации на кредитни шокови и оценка на чувствителноста на банката на кредитен ризик.

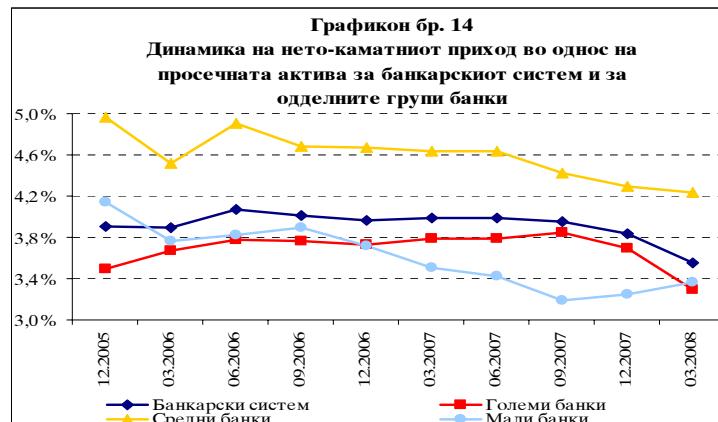
3.5. Профитабилност

Во првите три месеци од 2008 година, банкарскиот систем на Република Македонија оствари добивка во износ од 946 милиони денари, што претставува зголемување за 190 милиони денари, односно за 25,1%, во споредба со првите три месеци од 2007 година. Најголемо влијание врз остварувањата на банкарскиот систем, вообичаено, имаат банките од групата големи банки, чие учество во остварениот финансиски резултат, остварените приходите од редовни активности и вкупниот нето каматен приход на ниво на банкарскиот систем, изнесува 92,4%, 63,5% и 62,1%, соодветно. Од друга страна, групата средни банки во првите три месеци од 2008 година, во споредба со истиот период од 2007 година, прикажа намалена добивка за 43,8%, додека групата мали банки прикажа загуба од работењето (анекс бр. 2 - Биланс на успех на ниво на банкарскиот систем). Притоа, на 31.03.2008 година, само четири банки, чие заедничко учество во вкупната актива на ниво на банкарскиот систем е 5,6%, прикажаа загуба во првите три месеци од 2008 година.

Во структурата на приходите на банките, доминантната позиција ја задржаа нето каматните приходи, по кои следат нето-приходите од провизии, со учество од 59,2% и 27,0%, соодветно во вкупните приходи. Воедно, овие две приходни категории генерираат 77,9% од порастот на вкупните приходи, споредено со првите три месеци од 2007 година. Доминантната позиција на нето каматните приходи и нето-приходите од провизии во структурата на приходниот потенцијал на банките претставува одраз на карактеристиките на работењето на банките, кое пред сè е насочено кон вршење „класични“ банкарски активности (кредитирање, прибирање депозити, услуги во платниот промет), наспроти „нетрадиционалните“ активности коишто отсуствуваат, или имаат скромна застапеност во палетата на услуги на банките. Меѓу расходните ставки на банките, најголема важност имаат трошоците за вработените, за чие покривање се потребни 23,6% од вкупните приходи на банките. Во споредба со истиот период од минатата година, се забележува намалување на делот од остварените приходи коишто се потребни за покривање на резервациите за потенцијални загуби и зголемување на делот од приходите коишто останува како добивка пред оданочувањето.

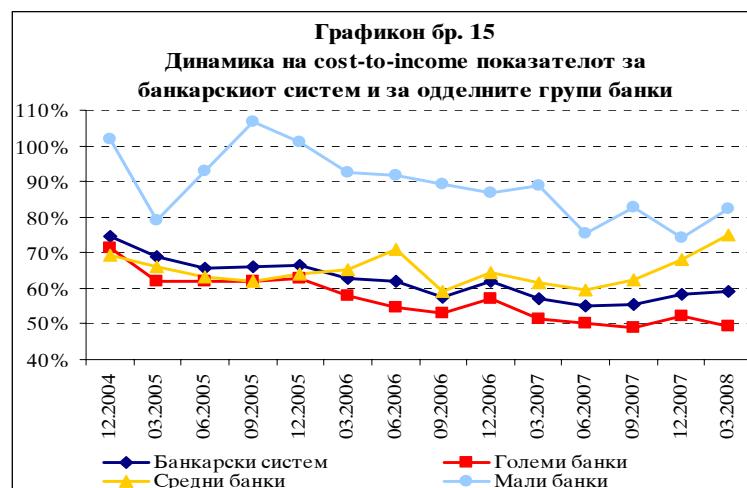

Почетокот од 2008 година беше одбележан и со значително стеснување на нето каматните маргии, што се согледува преку надолниот тренд на односот меѓу нето каматниот приход и просечната актива. Овој процес, којшто особено беше изразен кај банките од групата големи банки а делумно и кај средните банки, се должи на заострувањето на конкуренцијата и настојувањата за задржување или зголемување на пазарното учество на одделните банки. Но, од друга страна, тоа ја покажува првичната реакција од страна на банките и нивните депоненти на засилените инфлаторни притисоци. Имено, банките, во услови на зголемена меѓусебна конкуренција, а водени од потребата за задржување на постоечките клиенти, на почетокот од 2008 година главно ги зголемуваа пасивните каматни стапки, особено кај денарските депозити, без поголеми корекции на активните каматни стапки. Тоа, од своја страна, паралелно со депозитниот раст, влијае врз пораст на каматните расходи за 55,4% во првото тримесечје од 2008 година, во споредба со првите три месеци од 2007 година, што е значително подинамичен раст од стапката на пораст на приходите врз основа на камати за истиот период од 28,7%. Овие придвижувања во насока на стеснување на каматните маргии на банките, произлегуваат од фактот што депозитите, особено денарските, се релативно евтин извор на средства за банките во Република Македонија. Оттука, банките се мотивирани да го избегнат евентуалниот одлив на депозити предвидкан како реакција на поголемите депоненти на зголемувањето на годишната стапка на инфлација, а истовремено, со тоа и да го минимизираат евентуалниот негативен притисок врз сопствената ликвидносна позиција, што ја детерминира нивната поголема склоност кон зголемување на пасивните каматни стапки.

Во првите три месеци од 2008 година, стапката на поврат на активата (ROAA) на банкарскиот систем изнесува 1,7%, со што е непроменета во споредба со првото тримесечје од 2007 година. Во првите три месеци од 2008 година, повратот на капиталот (ROAE) изнесува 14,7%, што е за 2,0 процентни поени повисоко во споредба со истиот период од 2007 година. Значителниот квантитативен раст на активностите на банките, проследен со подобрување на профилот на ризичност на кредитното портфолио, овозможува проширување на приходната основа на банките. Ова, пак, претставува главна детерминанта на континуираното подобрување на профитабилноста, но и на зголемувањето на оперативната ефикасност во работењето на банките. Сепак, во

последниот квартал од 2007 година и првиот квартал од 2008 година, се забележува значително зголемување на вредноста на показателот „cost-to-income“ кај групата средни банки, што од своја страна влијае истиот показател на ниво на банкарскиот систем да забележи само благо зголемување. Ова влошување на оперативната ефикасност кај групата средни банки, до некаде може да се смета и за очекувано, имајќи го предвид активниот настап на оваа група банки на пазарот, што се потврдува и со засилениот раст на нивните активности. Тоа, пак, создава основа за подинамичен раст на оперативните трошоци во споредба со растот на приходите, пред сè поради активното проширување на деловната мрежа, зголемувањето на бројот на вработените, промените во нивните организациски структури, поагресивните маркетиншки кампањи и други активности во насока на зајакнување на пазарната позиција.

Табела бр. 24
Показатели за профитабилноста и ефикасноста за банкарскиот систем и за одделни групи банки

Показател	Банкарски систем		Големи банки		Средни банки		Мали банки	
	31.03.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.03.2008
Стапка на поврат на просечна актива (ROAA)	1,7%	1,7%	2,0%	2,3%	2,0%	0,6%	-1,7%	-0,9%
Стапка на поврат на просечни сопствени средства (ROAE)	12,7%	14,7%	22,6%	28,5%	12,3%	4,3%	-1,8%	-2,2%
Cost-to-income показател	57,2%	59,0%	51,4%	49,4%	56,3%	75,2%	97,8%	82,2%
Трошоци за плати/вкупни редовни приходи	23,0%	23,0%	20,6%	19,5%	23,4%	28,0%	30,9%	35,0%
Резервации за потенцијални загуби/нето каматен приход	31,7%	24,4%	32,9%	20,4%	29,2%	24,8%	30,9%	70,0%
Нето каматен приход/просечна актива	4,0%	3,6%	3,8%	3,3%	4,7%	4,2%	3,6%	3,4%
Нето каматен приход/вкупни редовни приходи	59,1 %	57,7 %	59,1 %	56,4 %	60,7 %	60,6 %	54,8 %	56,9 %
Нето каматен приход/некаматни расходи	99,8%	94,8%	110,7%	109,8%	104,2%	79,2%	55,9%	67,3%
Добивка/вкупни редовни приходи	25,0%	27,2%	30,6%	39,6%	25,3%	9,2%	-9,9%	-15,6%

Во првиот квартал од 2008 година, основните показатели за профитабилноста и ефикасноста, за различните групи банки, манифестираат различна промена во споредба со истиот период од 2007 година. Кај групата големи банки, главно продолжи трендот на подобрување на показателите за профитабилноста, а со оглед на нивната доминација во системот, ова се одрази врз позитивните движења на профитабилноста на банкарскиот систем како целина. Групата средни банки, иако во првото тромесечје од 2008 година забележува значително влошување на показателите, во споредба со истиот период од 2007 година, сепак, сè уште работи профитабилно, што пак, не е случај со групата мали банки којашто и понатаму работи со загуба.

А Н Е К С И

БИЛАНС НА СОСТОЈБА 31.03.2008

АКТИВА	Група големи банки	%	Група средни банки	%	Група мали банки	%	Вкупно	%
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И САДДА КАЈ НБРМ	7.322	4,8%	3.827	6,1%	698	5,7%	11.847	5,2%
Денарски парични средстива	6.297	86,0%	3.152	82,4%	603	86,3%	10.052	84,9%
Девизни парични средстива	1.023	14,0%	674	17,6%	95	13,6%	1.792	15,1%
Благородни метални и други парични средстива	1	0,0%	1	0,0%	0	0,1%	3	0,0%
БЛАГАЈНИЧКИ ЗАПИСИ НА НБРМ	15.143	9,9%	3.930	6,2%	2.586	21,0%	21.660	9,5%
ДОЛГОВНИ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ	7.597	5,0%	2.204	3,5%	775	6,3%	10.576	4,6%
Чекови и меници	29	0,4%	20	0,9%	2	0,3%	50	0,5%
Хартии од вредност издашени од државата номинирани во денари	5.267	69,3%	1	0,0%	12	1,5%	5.279	49,9%
Други долговни хартии од вредност	2.302	30,3%	2.183	99,1%	761	98,2%	5.246	49,6%
ПЛАСМАНИ КАЈ ДРУТИ БАНКИ	28.727	18,9%	10.971	17,4%	4.657	37,8%	44.355	19,5%
Сметки кај домашните банки	6.221	21,7%	2.302	21,0%	377	8,1%	8.900	20,1%
Сметки кај сиранските банки	21.349	74,3%	8.063	73,5%	1.935	41,6%	31.347	70,7%
Крайкорочни кредити и други побарувања од домашните банки и од други финансиски организации	120	0,4%	14	0,1%	142	3,0%	276	0,6%
Крайкорочни кредити и други побарувања од сиранските банки и од други финансиски организации	214	0,7%	590	5,4%	177	3,8%	981	2,2%
Долгорочни кредити и други побарувања од домашни банки и други финансиски организации	748	2,6%	1	0,0%	895	19,2%	1.644	3,7%
Долгорочни кредити и други побарувања од сиранските банки и од други финансиски организации	0	0,0%	0	0,0%	1.008	21,7%	1.008	2,3%
Нефункционални кредити од банките	75	0,3%	1	0,0%	122	2,6%	198	0,4%
КРЕДИТИ НА КОМИТЕТИ	85.933	56,4%	37.492	59,5%	2.186	17,7%	125.612	55,2%
Кредити на претпријатијата	53.562	62,3%	21.066	56,2%	1.071	49,0%	75.700	60,3%
Кредити на други комитети	418	0,5%	17	0,0%	3	0,1%	438	0,3%
Кредити на населението	33.190	38,6%	16.594	44,3%	1.237	56,6%	51.021	40,6%
Нефункционални кредити на комитетите	7.695	9,0%	1.390	3,7%	777	35,5%	9.862	7,9%
Посебна резерва за кредити	-8.932	-10,4%	-1.576	-4,2%	-901	-41,2%	-11.409	-9,1%
ПРЕСМЕТАНА КАМАТА И ОСТАНАТА АКТИВА	3.221	2,1%	1.747	2,8%	201	1,6%	5.169	2,3%
Побарувања врз основа на камати	640	19,9%	388	22,2%	44	22,0%	1.073	20,8%
Системдирани камати и други побарувања	3.553	110,3%	219	12,6%	219	109,0%	3.991	77,2%
Посебна резерва за камати	-3.584	-111,3%	-235	-13,5%	-221	-109,7%	-4.040	-78,3%
Други побарувања	858	26,7%	605	34,6%	9	4,3%	1.472	28,5%
Реализирани хийтешки и залози	1.646	51,1%	647	37,0%	434	216,0%	2.727	52,8%
Нешто комисионни односи	-18	-0,6%	1	0,1%	-315	-156,4%	-332	-6,4%
Останати активи	126	3,9%	123	7,0%	30	14,8%	278	5,4%
ПЛАСМАНИ ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ	732	0,5%	312	0,5%	358	2,9%	1.402	0,6%
Хартии од вредност расположени за продажба во сиранска валута	176	24,1%	6	1,8%	63	17,7%	245	17,5%
Вложувања во домашни сопственички хартии од вредност	556	75,9%	307	98,2%	294	82,3%	1.157	82,5%
Посебна резерва за откупуени сопствени акции	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
ОСНОВНИ СРЕДСТВА	3.717	2,4%	2.621	4,2%	931	7,5%	7.268	3,2%
Градежни објекти	3.218	86,6%	1.729	66,0%	875	94,0%	5.822	80,1%
Одрома	2.825	76,0%	1.287	49,1%	355	38,1%	4.467	61,5%
Немашеријални вложувања	224	6,0%	223	8,5%	37	3,9%	484	6,7%
Други средстива за работи	165	4,5%	26	1,0%	5	0,6%	196	2,7%
Средстива за работи во поддржовка	167	4,5%	289	11,0%	5	0,5%	461	6,3%
Исправки на вредноста на основни средстива	-2.883	-77,6%	-933	-35,6%	-346	-37,1%	-4.161	-57,3%
НЕИЗДВОЕНИ РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ПОТЕНЦИЈАЛНИ ЗАГУБИ	0	0,0%	-126	-0,2%	-63	-0,5%	-188	-0,1%
ВКУПНА АКТИВА	152.391	100,0%	62.979	100,0%	12.329	100,0%	227.699	100,0%

БИЛАНС НА СОСТОЈАЊА 31.03.2008

ПАСИВА	Група ѕолеми банки	%	Група средни банки	%	Група мали банки	%	Вкупно	%
ДЕНОЗИТИ ОД БАНКИ	3.485	2,3%	4.377	6,9%	986	8,0%	8.848	3,9%
Денарски депозити по видување	145	4,2%	33	0,8%	19	1,9%	197	2,2%
Девизни депозити по видување од домашни банки	241	6,9%	99	2,3%	1	0,1%	340	3,9%
Девизни депозити по видување од српски банки	204	5,9%	278	6,3%	590	59,8%	1.071	12,1%
Краткорочно орочени денарски депозити	1.152	33,0%	1.195	27,3%	234	23,7%	2.581	29,2%
Краткорочно орочени девизни депозити	242	6,9%	979	22,4%	0	0,0%	1.221	13,8%
Краткорочно орочени девизни депозити од српски банки	1.501	43,1%	1.792	40,9%	0	0,0%	3.293	37,2%
Долгорочко орочени денарски депозити	0	0,0%	1	0,0%	143	14,5%	144	1,6%
Долгорочко орочени девизни депозити	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
ДЕНОЗИТИ ПО ВИДУВАЊЕ	48.929	32,1%	14.882	23,6%	2.625	21,3%	66.437	29,2%
Денарски депозити по видување на претпријатијата	13.513	27,6%	4.077	27,4%	881	33,5%	18.471	27,8%
Денарски депозити по видување на јавниот сектор	698	1,4%	45	0,3%	142	5,4%	885	1,3%
Денарски депозити по видување на други комитенти	1.578	3,2%	581	3,9%	300	11,5%	2.459	3,7%
Денарски депозити по видување на населението	9.149	18,7%	3.044	20,4%	419	16,0%	12.612	19,0%
Ограничени денарски депозити	258	0,6%	343	2,3%	3	0,1%	604	0,9%
Девизни депозити по видување на првниште лица	6.761	13,8%	1.676	11,3%	357	13,6%	8.794	13,3%
Девизни депозити по видување на населението	16.513	33,8%	4.863	32,7%	481	18,3%	21.858	32,9%
Ограничени девизни депозити	459	0,9%	254	1,7%	42	1,6%	755	1,1%
КРАТКОРОЧНИ ДЕНОЗИТИ ДО 1 ГОДИНА	66.468	43,6%	21.290	33,8%	1.113	9,0%	88.871	39,0%
Денарски краткорочни депозити на претпријатијата	12.844	19,3%	7.760	36,5%	187	16,8%	20.790	23,4%
Денарски краткорочни депозити на јавниот сектор	815	1,2%	2	0,0%	16	1,4%	833	1,0%
Денарски краткорочни депозити на други комитенти	1.373	2,1%	117	0,5%	24	2,2%	1.514	1,7%
Денарски краткорочни депозити на населението	20.443	30,8%	5.467	25,7%	660	59,3%	26.571	29,9%
Девизни краткорочни депозити на првниште лица	8.000	12,0%	2.411	11,3%	7	0,6%	10.418	11,7%
Девизни краткорочни депозити на други комитенти	78	0,1%	347	1,6%	24	2,1%	449	0,5%
Девизни краткорочни депозити на населението	22.914	34,5%	5.186	24,4%	196	17,6%	28.296	31,8%
ДОЛЖНИЧКИ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ	2.622	1,7%	60	0,1%	10	0,1%	2.692	1,2%
Краткорочни денарски позајмици од домашни банки	0	0,0%	60	100,0%	10	100,0%	71	2,6%
Краткорочни позајмици од српски банки	2.618	99,9%	0	0,0%	0	0,0%	2.618	97,2%
Краткорочни денарски позајмици од други	4	0,1%	0	0,0%	0	0,0%	4	0,2%
ОСТАНАТА ПАСИВА	4.009	2,6%	1.923	3,1%	613	5,0%	6.546	2,9%
Обрски врз основа на каматиа	567	14,2%	322	16,8%	40	6,6%	930	14,2%
Други обрски во денари	2.519	62,8%	1.079	56,1%	208	33,9%	3.805	58,1%
Други обрски во девизи	453	11,3%	258	13,4%	18	3,0%	729	11,2%
Пасивни временски разграничувања	471	11,7%	264	13,7%	347	56,5%	1.082	16,5%
ДОЛГОРОЧНИ ДЕНОЗИТИ НАД 1 ГОДИНА	4.618	3,0%	5.054	8,0%	539	4,4%	10.211	4,5%
Денарски долгорочни депозити на претпријатијата	411	8,9%	518	10,3%	0	0,0%	928	9,1%
Денарски долгорочни депозити на јавниот сектор	0	0,0%	114	2,2%	0	0,0%	114	1,1%
Денарски долгорочни депозити на други комитенти	396	8,6%	518	10,3%	168	31,2%	1.082	10,6%
Денарски долгорочни депозити на населението	1.474	31,9%	1.411	27,9%	293	54,4%	3.179	31,1%
Девизни долгорочни депозити на првниште лица	0	0,0%	37	0,7%	0	0,0%	38	0,4%
Девизни долгорочни депозити на други комитенти	553	12,0%	41	0,8%	1	0,2%	595	5,8%
Девизни долгорочни депозити на населението	1.784	38,6%	2.415	47,8%	77	14,2%	4.276	41,9%
ДОЛГОРОЧНИ ПОЗАЈМИЦИ НАД 1 ГОДИНА	8.009	5,3%	6.705	10,6%	1.267	10,3%	15.981	7,0%
Долгорочни позајмици од НБРМ	738	9,2%	606	9,0%	5	0,4%	1.349	8,4%
Долгорочни денарски позајмици од домашни банки	400	5,0%	585	8,8%	6	0,4%	991	6,2%
Долгорочни девизни позајмици од домашни банки	715	8,9%	1.670	24,9%	0	0,0%	2.385	14,9%
Долгорочни позајмици од српски банки	3.520	43,9%	2.200	32,8%	1.123	88,6%	6.843	42,8%
Долгорочни позајмици од други комитенти	583	7,3%	547	8,2%	48	3,8%	1.178	7,4%
Долгорочни девизни позајмици од други комитенти	0	0,0%	490	7,3%	0	0,0%	490	3,1%
Долгорочни позајмици од нефинансиски првни лица	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Долгорочни обрски по издадени хартии од вредност и субординирани депозити и хидридни капитаални инструменти	2.053	25,7%	606	9,0%	86	6,8%	2.745	17,2%
РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ВОНБИЛАНСНИ СТАВКИ	813	0,5%	88	0,1%	13	0,1%	914	0,4%
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	12.564	8,2%	8.487	13,5%	5.119	41,5%	26.170	11,5%
Основачки капитал	8.452	67,3%	7.142	84,2%	4.661	91,1%	20.255	77,4%
Резервен фонд	3.371	26,8%	1.126	13,3%	248	4,8%	4.745	18,1%
Ревалоризациони резерви	123	1,0%	0	0,0%	1	0,0%	123	0,5%
Нераспределена добивка од йогоранешни години	617	4,9%	722	8,5%	32	0,6%	1.371	5,2%
Други фондови	1	0,0%	0	0,0%	410	8,0%	411	1,6%
Загуба	0	0,0%	-491	-5,8%	-160	-3,1%	-652	-2,5%
Неиздвоени резервации за поиздвојувачки загуби	0	0,0%	-12	-0,2%	-72	-1,4%	-84	-0,3%
Тековна загуба*	0	0,0%	-12	-0,2%	-72	-1,4%	-84	-0,3%
ТЕКОВНА ДОБИВКА**	873	0,6%	113	0,2%	44	0,4%	1.030	0,5%
ВКУПНА ПАСИВА	152.391	100,0%	62.979	100,0%	12.329	100,0%	227.699	100,0%

* Загубата се однесува само на банките коишто остваруваат загуба

**Тековната добивка се однесува само на банките коишто остваруваат добивка

БИЛАНС НА УСПЕХ 31.03.2008

ОПИС	Група големи банки	%	Група средни банки	%	Група мали банки	%	Вкупно	%
КАМАТЕН ПРИХОД	2.381	100,0%	1.138	100,0%	143	100,0%	3.662	100,0%
банки	181	7,6%	140	12,3%	60	42,4%	382	10,4%
штетиријатија	1.026	43,1%	466	40,9%	25	17,2%	1.516	41,4%
население	848	35,6%	483	42,4%	37	25,8%	1.368	37,3%
осигуранции	394	16,5%	65	5,7%	24	17,0%	482	13,2%
секторни приходи	-67	-2,8%	-15	-1,3%	-3	-2,4%	-85	-2,3%
КАМАТЕН РАСХОД	-1.136	100,0%	-479	100,0%	-40	100,0%	-1.655	100,0%
банки	-220	19,4%	-83	17,2%	-4	11,1%	-307	18,6%
штетиријатија	-243	21,4%	-126	26,2%	-3	6,2%	-371	22,4%
население	-617	54,3%	-192	40,1%	-18	45,1%	-828	50,0%
осигуранции	-56	4,9%	-79	16,5%	-15	37,6%	-150	9,0%
НЕТО КАМАТЕН ПРИХОД	1.246	100,0%	659	100,0%	102	100,0%	2.007	100,0%
НЕТО-РЕЗЕРВАЦИИ	-254	100,0%	-163	100,0%	-72	100,0%	-489	100,0%
Изварени резервации	-399	157,2%	-79	48,5%	-11	16,0%	-490	100,2%
Поврат на резервации	145	-57,2%	42	-25,6%	2	-3,5%	190	-38,7%
Нездобоени резервации за поизенцијални загуби	0	0,0%	-126	77,1%	-63	87,5%	-188	38,5%
НЕТО КАМАТЕН ПРИХОД ПО РЕЗЕРВАЦИИ	991	100,0%	496	100,0%	31	100,0%	1.518	100,0%
НЕТО-ПРИХОДИ ОД ПРОВИЗИИ	621	100,0%	250	100,0%	43	100,0%	914	100,0%
Приходи врз основа на провизии	706	113,6%	305	122,1%	67	155,3%	1.078	117,9%
Расходи врз основа на провизии	-85	-13,6%	-55	-22,1%	-24	-55,3%	-164	-17,9%
ДИВИДЕНДИ	10	100,0%	8	100,0%	7	100,0%	25	100,0%
НЕТО-ДОБИВКИ ОД ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ	67	100,0%	3	100,0%	0	100,0%	70	100,0%
НЕТО КАПИТАЛНИ ДОБИВКИ	11	100,0%	21	100,0%	1	100,0%	33	100,0%
НЕТО КУРСНИ РАЗЛИКИ	109	100,0%	53	100,0%	-4	100,0%	158	100,0%
ДРУГИ ПРИХОДИ	114	100,0%	47	100,0%	22	100,0%	184	100,0%
Приходи врз други основи	59	51,6%	39	82,7%	6	28,9%	104	56,8%
Вонредни приходи	55	48,4%	8	17,3%	16	71,1%	79	43,2%
ОШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ	-996	100,0%	-704	100,0%	-124	100,0%	-1.823	100,0%
Плати	-431	43,3%	-305	43,3%	-63	51,0%	-799	43,8%
Амортизација	-121	12,2%	-79	11,3%	-9	7,1%	-209	11,5%
Материјални трошоци	-83	8,3%	-49	6,9%	-13	10,2%	-144	7,9%
Трошоци за услуги	-175	17,6%	-193	27,4%	-30	24,7%	-398	21,8%
Трошоци за службени патувања	-8	0,8%	-8	1,1%	-1	0,8%	-16	0,9%
Трошоци за репрезентација и реклама	-54	5,4%	-32	4,6%	-4	3,2%	-90	5,0%
Премии за осиг.действии	-124	12,4%	-38	5,4%	-4	3,0%	-165	9,1%
ДРУГИ РАСХОДИ	-55	100,0%	-73	100,0%	-5	100,0%	-133	100,0%
Расходи по други основи	-54	97,4%	-73	99,1%	-5	99,9%	-131	98,4%
Вонредни расходи	-1	2,6%	-1	0,9%	0	0,1%	-2	1,6%
БРUTO-ДОБИВКА / ЗАГУБА	873	100,0%	100	100,0%	-28	100,0%	946	100,0%

Структура на кредитите на нефинансиските субјекти

Датум	Опис	Вкупно	Вкупно		Претпријатија		Население		Други комитенти		во милиони денари
			Денарски	Девизни	Денарски	Девизни	Денарски	Девизни	Денарски	Девизни	
31.03.2007	Достасани кредити	1.332	975	357	672	337	303	19	0	1	
	Краткорочни кредити	27.563	22.745	4.817	15.449	4.793	7.124	16	172	8	
	Долгорочни кредити	57.591	38.950	18.641	15.896	16.813	22.927	1.685	128	143	
	Нефункционални кредити	9.912	8.665	1.247	7.075	1.119	1.480	34	110	94	
	Вкупно бруто кредити	96.398	71.335	25.063	39.091	23.062	31.834	1.754	410	247	
	Резерви за потенцијални загуби	-10.459									
	Вкупно нето кредити	85.939									
31.12.2007	Достасани кредити	1.270	956	314	614	293	341	16	1	5	
	Краткорочни кредити	37.270	30.842	6.427	19.226	6.397	11.602	21	15	9	
	Долгорочни кредити	76.966	54.235	22.731	22.105	20.247	31.972	2.212	158	272	
	Нефункционални кредити	9.398	8.125	1.273	5.934	1.108	1.950	93	242	72	
	Вкупно бруто кредити	124.904	94.158	30.745	47.878	28.045	45.865	2.342	415	358	
	Резерви за потенцијални загуби	-10.997									
	Вкупно нето кредити	113.907									
31.03.2008	Достасани кредити	1.629	1.323	306	940	287	382	18	0	2	
	Краткорочни кредити	42.210	35.053	7.157	21.881	7.120	13.158	20	14	17	
	Долгорочни кредити	83.320	60.089	23.231	25.058	20.414	34.892	2.550	139	266	
	Нефункционални кредити	9.862	8.545	1.317	6.113	1.179	2.182	123	249	15	
	Вкупно бруто кредити	137.020	105.010	32.011	53.992	28.999	50.615	2.712	403	300	
	Резерви за потенцијални загуби										
	Вкупно нето кредити	137.020									
Пораст 31.03.2008/3 1.03.2007	Апсолутен пораст на бруто кредити	40.623	33.674	6.948	14.901	5.937	18.781	958	-7	53	
	Пораст во %	42,1%	47,2%	27,7%	38,1%	25,7%	59,0%	54,6%	-1,8%	21,6%	
	Структура на порастот		82,9%	17,1%	71,5%	28,5%	95,1%	4,9%	-16,4%	116,4%	
Пораст 31.03.2008/3 1.12.2007	Апсолутен пораст на бруто кредити	12.116	10.851	1.265	6.114	954	4.750	370	-13	-58	
	Пораст во %	9,7%	11,5%	4,1%	12,8%	3,4%	10,4%	15,8%	-3,0%	-16,3%	
	Структура на порастот		89,6%	10,4%	86,5%	13,5%	92,8%	7,2%	17,7%	82,3%	

Структура на депозитите на нефинансиските субјекти

Датум	Опис	Вкупно	Вкупно		Претпријатија		Население		Јавен сектор		Други комитенти	во милиони денари
			Денарски	Девизни	Денарски	Девизни	Денарски	Девизни	Денарски	Девизни		
31.03.2007	Депозити по видување	60.067	27.289	32.778	12.872	11.386	10.971	21.392	1.377	-	2.069	
	Ограничени депозити	1.171	649	522	484	522	-	-	164	-	2	
	Депозити отворени до една година	63.996	33.371	30.625	15.929	6.327	16.337	22.965	462	-	644	1.334
	Долгорочни депозити над една година	5.430	2.708	2.722	457	7	1.754	2.445	50	-	446	270
	Вкупно	130.664	64.018	66.647	29.741	18.241	29.062	46.801	2.053	-	3.162	1.604
	Депозити по видување	68.445	37.261	31.184	19.812	7.043	14.172	21.988	756	1	2.522	2.151
	Ограничени депозити	1.409	755	653	571	653	-	-	176	-	8	-
31.12.2007	Депозити отворени до една година	81.839	46.164	35.675	18.577	9.432	25.689	25.871	408	-	1.490	371
	Долгорочни депозити над една година	8.690	4.899	3.791	830	44	3.007	3.460	113	-	949	288
	Вкупно	160.381	89.079	71.303	39.791	17.172	42.867	51.319	1.452	1	4.969	2.810
	Депозити по видување	65.078	34.426	30.652	18.471	6.919	12.612	21.858	885	-	2.459	1.875
	Ограничени депозити	1.359	604	755	420	755	-	-	178	-	7	-
	Депозити отворени до една година	88.871	49.708	39.163	20.790	10.418	26.571	28.296	833	-	1.514	449
	Долгорочни депозити над една година	10.211	5.303	4.909	928	38	3.179	4.276	114	-	1.082	595
31.03.2008	Вкупно	165.519	90.041	75.478	40.609	18.129	42.361	54.429	2.009	-	5.062	2.919
	Апсолутен пораст на депозитите	34.855	26.024	8.831	10.868	-112	13.299	7.628	-43		1.900	1.315
	Пораст во %	26,7%	40,7%	13,3%	36,5%	-0,6%	45,8%	16,3%	-2,1%		60,1%	82,0%
31.03.2008/ 31.12.2007	Структура на порастот		74,7%	25,3%	101,0%	-1,0%	63,5%	36,5%	100,0%		59,1%	40,9%
	Апсолутен пораст на депозитите	5.138	962	4.176	819	957	-506	3.111	557	-1	93	109
	Пораст во %	3,2%	1,1%	5,9%	2,1%	5,6%	-1,2%	6,1%	38,4%	-100,0%	1,9%	3,9%
Пораст 31.03.2008/ 31.12.2007	Структура на порастот		18,7%	81,3%	46,1%	53,9%	-19,4%	119,4%	100,3%	-0,3%	46,0%	54,0%

Валутна структура на изложеноста на кредитен ризик

Вид на изложеност	Износ (во милиони денари)			Структура (во %)			Квартална промена (31.12.2007-31.03.2008)			Годишна промена (31.03.2007-31.03.2008)		
	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	Во милиони денари	Во %	Учество во промената	Во милиони денари	Во %	Учество во промената
Денарска изложеност	89.143	114.817	122.902	46,2%	48,3%	50,0%	8.085	7,0%	96,4%	33.759	37,9%	63,5%
Денарска изложеност со девизна клаузула	31.600	43.438	47.026	16,4%	18,3%	19,1%	3.588	8,3%	42,8%	15.426	48,8%	29,0%
Девизна изложеност	72.136	79.401	76.111	37,4%	33,4%	30,9%	-3.290	-4,1%	-39,2%	3.975	5,5%	7,5%
Вкупно:	192.879	237.656	246.039	100,0%	100,0%	100,0%	8.383	3,5%	100,0%	53.160	27,6%	100,0%

Секторска структура на изложеноста на кредитен ризик

Вид на изложеност	Износ (во милиони денари)			Структура (во %)			Квартална промена (31.12.2007-31.03.2008)			Годишна промена (31.03.2007-31.03.2008)		
	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	Во милиони денари	Во %	Учество во промената	Во милиони денари	Во %	Учество во промената
Изложеност кон претпријатијата и останатите комитенти	79.394	100.017	107.290	41,2%	42,1%	43,6%	7.273	7,3%	86,8%	27.896	35,1%	52,5%
Изложеност кон финансиските институции и држава	68.612	75.517	70.260	35,6%	31,8%	28,6%	(5.257)	-7,0%	-62,7%	1.648	2,4%	3,1%
Изложеност кон населението и трговците-поединци	44.873	62.122	68.489	23,3%	26,1%	27,8%	6.367	10,2%	76,0%	23.616	52,6%	44,4%
Вкупно:	192.879	237.656	246.039	100,0%	100,0%	100,0%	8.383	3,5%	100,0%	53.160	27,6%	100,0%

Структура на изложеноста на кредитен ризик по одделни ставки

Вид на изложеност	Износ (во милиони денари)			Структура (во %)			Квартална промена (31.12.2007-31.03.2008)			Годишна промена (31.03.2007-31.03.2008)		
	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	Во милиони денари	Во %	Учество во промената	Во милиони денари	Во %	Учество во промената
Редовни кредити	127.196	154.812	162.851	65,9%	65,1%	66,2%	8.039	5,2%	95,9%	35.655	28,0%	67,1%
Други побарувања	28.598	37.210	35.517	14,8%	15,7%	14,4%	-1.693	-4,5%	-20,2%	6.919	24,2%	13,0%
Вонбалансни ставки	26.017	35.037	36.588	13,5%	14,7%	14,9%	1.551	4,4%	18,5%	10.571	40,6%	19,9%
Нефункционални кредити	10.152	9.568	10.010	5,3%	4,0%	4,1%	442	4,6%	5,3%	-142	-1,4%	-0,3%
Редовна камата	916	1.029	1.073	0,5%	0,4%	0,4%	44	4,3%	0,5%	157	17,1%	0,3%
Вкупно:	192.879	237.656	246.039	100,0%	100,0%	100,0%	8.383	3,5%	100,0%	53.160	27,6%	100,0%

Структура на изложеноста на кредитен ризик по категориите на ризик

Категорија на ризик	Износ (во милиони денари)			Структура (во %)			Квартална промена (31.12.2007-31.03.2008)			Годишна промена (31.03.2007-31.03.2008)		
	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	Во милиони денари	Во %	Учество во промената	Во милиони денари	Во %	Учество во промената
А	156.491	198.617	203.992	81,1%	83,6%	82,9%	5.375	2,7%	64,1%	47.501	30,4%	89,4%
Б	22.966	25.484	28.180	11,9%	10,7%	11,5%	2.696	10,6%	32,2%	5.214	22,7%	9,8%
В	3.921	4.469	4.549	2,0%	1,9%	1,8%	80	1,8%	1,0%	628	16,0%	1,2%
Г	3.162	3.219	3.354	1,6%	1,4%	1,4%	135	4,2%	1,6%	192	6,1%	0,4%
Д	6.338	5.867	5.963	3,3%	2,5%	2,4%	96	1,6%	1,1%	-375	-5,9%	-0,7%
Вкупно:	192.879	237.656	246.039	100,0%	100,0%	100,0%	8.383	3,5%	100,0%	53.160	27,6%	100,0%

Состојба и промени на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „претпријатија и останати комитенти“

Изложеност кон одделни дејности	Износ (во милиони денари)			Структура (во %)			Квартална промена (31.12.2007-31.03.2008)			Годишна промена (31.03.2007-31.03.2008)		
	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	Во милиони денари	Во %	Учество во промената	Во милиони денари	Во %	Учество во промената
Земјоделство, лов и шумарство	3.143	3.324	3.474	4,0%	3,3%	3,2%	150	4,5%	2,1%	331	10,5%	1,2%
Индустрија	32.837	41.515	43.767	41,4%	41,5%	40,8%	2.252	5,4%	31,0%	10.930	33,3%	39,2%
Градежништво	7.294	8.786	9.105	9,2%	8,8%	8,5%	319	3,6%	4,4%	1.811	24,8%	6,5%
Трговија на големо и мало	23.973	29.785	32.524	30,2%	29,8%	30,3%	2.739	9,2%	37,7%	8.551	35,7%	30,7%
Сообраќај, складирање и врски	5.174	6.645	7.439	6,5%	6,6%	6,9%	794	12,0%	10,9%	2.265	43,8%	8,1%
Останати дејности	6.972	9.962	10.980	8,8%	10,0%	10,2%	1.018	10,2%	14,0%	4.008	57,5%	14,4%
Вкупно:	79.394	100.017	107.290	100,0%	100,0%	100,0%	7.272	7,3%	100,0%	27.896	35,1%	100,0%

Состојба и промени на изложеноста на кредитен ризик кон секторот „население“

Кредитен производ	Износ (во милиони денари)			Структура (во %)			Квартална промена (31.12.2007-31.03.2008)			Годишна промена (31.03.2007-31.03.2008)		
	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	31.03.2007	31.12.2007	31.03.2008	Во милиони денари	Во %	Учество во промената	Во милиони денари	Во %	Учество во промената
Кредити за набавка и реновирање на станбен и деловен простор	6.507	9.540	9.903	14,7%	16,3%	15,4%	363	3,8%	6,1%	3.396	52,2%	16,8%
Потрошувачки кредити	14.436	17.628	19.834	32,7%	30,2%	30,8%	2.206	12,5%	36,8%	5.398	37,4%	26,7%
Негативни салда по тековни сметки	5.062	5.565	6.196	11,5%	9,5%	9,6%	631	11,3%	10,5%	1.134	22,4%	5,6%
Кредитни картички	11.956	18.649	20.816	27,1%	32,0%	32,3%	2.167	11,6%	36,1%	8.860	74,1%	43,8%
Автомобилски кредити	1.621	2.695	3.314	3,7%	4,6%	5,1%	619	23,0%	10,3%	1.693	104,4%	8,4%
Други кредити	4.539	4.285	4.295	10,3%	7,3%	6,7%	10	0,2%	0,2%	-244	-5,4%	-1,2%
Вкупно:	44.121	58.362	64.358	100,0%	100,0%	100,0%	5.996	10,3%	100,0%	20.237	45,9%	100,0%

Транзициска матрица за комитентите - физички лица

Категорија на ризик	Број на комитенти			Категорија на ризик на 31.03.2008					
	31.03.2007	Излезени	31.03.2008*	А	Б	В	Г	Д	Вкупно
А	35.575	11.291	24.284	87,7%	7,7%	3,1%	1,1%	0,3%	100,0%
Б	9.529	2.205	7.324	32,6%	57,6%	6,9%	2,1%	0,7%	100,0%
В	1.570	768	802	23,7%	17,0%	31,7%	11,8%	15,8%	100,0%
Г	358	158	200	13,5%	5,0%	13,0%	39,0%	29,5%	100,0%
Д	538	201	337	5,6%	2,4%	2,1%	11,0%	78,9%	100,0%
Вкупно	47.570	14.623	32.947	72,6%	19,0%	4,7%	2,0%	1,7%	100,0%
Категорија на ризик 31.03.2007	Износ на кредитната изложеност (во илјади денари)			Категорија на ризик на 31.03.2008					
	31.03.2007	Излезена	31.03.2008*	А	Б	В	Г	Д	Вкупно
А	14.526.840	1.805.030	12.721.810	89,0%	7,1%	3,0%	0,7%	0,2%	100,0%
Б	4.424.020	25.549	4.398.472	24,6%	67,1%	6,0%	1,9%	0,4%	100,0%
В	607.559	116.597	490.962	20,2%	22,3%	39,2%	11,5%	6,8%	100,0%
Г	159.254	4.354	154.900	9,7%	4,5%	20,6%	49,1%	16,2%	100,0%
Д	224.378	64.040	160.337	5,1%	1,0%	1,7%	5,9%	86,3%	100,0%
Вкупно	19.942.051	2.015.570	17.926.481	69,9%	22,1%	4,9%	1,8%	1,3%	100,0%

Транзициска матрица за комитентите - нефинансиски правни лица

Категорија на ризик	Број на комитенти			Категорија на ризик на 31.03.2008					
	31.03.2007	Излезени	31.03.2008*	А	Б	В	Г	Д	Вкупно
А	7.544	1.288	6.256	83,4%	9,7%	4,3%	0,7%	1,9%	100,0%
Б	1.676	271	1.405	20,4%	71,2%	6,0%	1,8%	0,6%	100,0%
В	419	96	323	12,1%	7,7%	31,9%	23,2%	25,1%	100,0%
Г	198	61	137	4,4%	1,5%	4,4%	68,6%	21,2%	100,0%
Д	525	105	420	0,7%	1,0%	0,2%	1,7%	96,4%	100,0%
Вкупно	10.362	1.821	8.541	65,0%	19,2%	5,4%	2,9%	7,5%	100,0%
Категорија на ризик 31.03.2007	Износ на кредитната изложеност (во илјади денари)			Категорија на ризик на 31.03.2008					
	31.03.2007	Излезена	31.03.2008*	А	Б	В	Г	Д	Вкупно
А	80.468.713	1.428.897	79.039.816	93,4%	5,8%	0,6%	0,1%	0,0%	100,0%
Б	17.358.370	744.121	16.614.249	26,4%	67,1%	3,8%	2,3%	0,4%	100,0%
В	3.319.800	168.839	3.150.962	4,1%	16,9%	31,2%	42,8%	4,9%	100,0%
Г	1.968.351	47.571	1.920.780	5,9%	0,0%	2,3%	55,6%	36,2%	100,0%
Д	5.509.698	952.193	4.557.505	0,0%	7,9%	0,1%	0,9%	91,1%	100,0%
Вкупно	108.624.932	3.341.621	105.283.312	74,5%	15,8%	2,1%	2,8%	4,8%	100,0%

*Во оваа колона се вклучени комитентите кон кои банките се изложени на кредитен ризик на 31.03.2007 година и кон кои сè уште се изложени на 31.03.2008 година, како и вкупниот износ на изложеност кон тие комитенти. Не се вклучени оние нови комитенти кон кои банките во меѓувреме се изложиле на кредитен ризик и износот на таа изложеност.

Договорна рочна структура на активата и пасивата за датум 31.03.2008

во илјади денари

Рб.	Опис	до 7 дена	од 7 дена до 1 месец	од 1 месец до 3 месеци	3 - 6 месеци	6 - 12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
1	Парични средства и салда кај НБРМ	10.101.193	-	-	-	-	10.305.784	20.406.977
2	Хартии од вредност на НБРМ и Република Македонија	4.290.934	19.258.367	2.471.157	681.813	445.426	4.805.841	31.953.538
3	Должнички хартии од вредност и други инструменти за плаќање	119.107	242.385	-	-	-	58.040	419.532
4	Пласмани кај други банки	17.380.629	10.539.456	3.607.638	446.401	314.616	3.506.068	35.794.808
5	Пласмани кај комитенти	4.962.796	6.917.881	10.987.468	15.267.197	27.930.489	70.954.591	137.020.422
6	Пресметана камата	778.175	370.898	30.608	939	5.767	3.876.853	5.063.240
7	Останата актива	1.223.429	341.623	156.106	72.789	215.144	506.894	2.515.985
8	Пласмани во сопственички хартии од вредност и капитални вложувања	7.572	251.606	-	-	13.253	1.017.334	1.289.765
9	Вкупна актива (1+2+3+4+5+6+7+8)	38.863.835	37.922.216	17.252.977	16.469.139	28.924.695	95.031.405	234.464.267
10	Депозити од банки	2.264.445	1.067.985	1.044.184	617.265	380.009	168.788	5.542.676
11	Депозити по видување	65.351.861	195.676	147.994	183.420	202.512	367.168	66.448.631
12	Краткорочни депозити до 1 год.	10.679.091	18.692.554	35.605.882	13.250.312	13.889.587	47.258	92.164.684
13	Краткорочни позајмици до 1 год.	58.261	-	-	-	2.631.595	-	2.689.856
14	Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	300.000	300.000
15	Останата пасива	2.261.650	2.692.924	1.159.231	169.506	155.244	96.237	6.534.792
16	Долгорочни депозити над 1 год.	108.021	125.216	389.093	806.186	2.255.943	8.971.527	12.655.986
17	Долгорочни позајмици над 1 год.	4.603	121.011	309.865	481.511	911.706	11.409.480	13.238.175
18	Вонбилансни позиции	3.637.213	563.770	1.964.055	1.930.619	3.198.172	5.374.636	16.668.465
19	Вкупна пасива							
20	(10+11+12+13+14+15+16+17+18)	84.365.145	23.459.136	40.620.304	17.438.819	23.624.768	26.735.094	216.243.265
21	Разлика (9-19)	-45.501.310	14.463.080	-23.367.327	-969.680	5.299.928	68.296.311	18.221.003
	Кумулатив на разликата	-45.501.310	-31.038.230	-54.405.557	-55.375.236	-50.075.309	18.221.003	

Очекувана рочна структура на активата и пасивата за датум 31.03.2008

во илјади денари

Рб.	Опис	до 7 дена	од 7 дена до 1 месец	од 1 месец до 3 месеци	Вкупно
1	Парични средства и салда кај НБРМ	9.384.005	208.741	43.748	9.636.494
2	Хартии од вредност на НБРМ и Република Македонија	4.251.063	19.043.375	2.358.803	25.653.241
3	Должнички хартии од вредност и други инструменти за плаќање	119.034	242.385	-	361.419
4	Пласмани кај други банки	15.646.755	10.648.834	4.214.512	30.510.101
5	Пласмани кај комитенти	2.869.185	6.827.821	9.873.547	19.570.554
6	Пресметана камата	625.136	353.625	175.128	1.153.889
7	Останата актива	1.086.328	358.479	168.115	1.612.922
8	Пласмани во сопственички хартии од вредност и капитални вложувања	7.572	251.606	-	259.178
9	Вкупна актива (1+2+3+4+5+6+7+8)	33.989.078	37.934.866	16.833.853	88.757.798
10	Депозити од банки	953.244	831.809	1.341.819	3.126.872
11	Депозити по видување	7.037.421	1.735.559	2.318.110	11.091.089
12	Краткорочни депозити до 1 год.	3.998.032	5.705.551	13.320.736	23.024.318
13	Краткорочни позајмици до 1 год.	58.261	-	-	58.261
14	Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
15	Останата пасива	1.658.771	2.919.497	1.164.465	5.742.733
16	Долгорочни депозити над 1 год.	30.182	68.246	191.328	289.756
17	Долгорочни позајмици над 1 год.	4.604	90.636	270.732	365.972
18	Вонбилансни позиции	376.810	495.236	1.196.146	2.068.192
19	Вкупна пасива				
20	(10+11+12+13+14+15+16+17+18)	14.117.324	11.846.533	19.803.335	45.767.192
21	Разлика (9-19)	19.871.754	26.088.333	(2.969.482)	42.990.605
	Кумулатив на разликата	19.871.754	45.960.087	42.990.605	

Сопствени средства на ниво на банкарскиот систем на 31.03.2008 година

во милиони денари

Реден број	Опис	ВКУПНО
ОСНОВЕН КАПИТАЛ		
1	Уплатени и запишани обични и некумулативни приоритетни акции и премија врз основа на овие акции	20.048
1.1	Номинална вредност	16.720
1.1.1	Номинална вредност на обични акции	16.632
1.1.2	Номинална вредност на некумулативни приоритетни акции	88
1.2	Премија	3.328
1.2.1	Премија од обични акции	3.328
1.2.2	Премија од некумулативни приоритетни акции	0
2	Резерви и задржана добивка или загуба	6.654
2.1	Резервен фонд	4.745
2.2	Задржана добивка	1.284
2.3	Акумулирана загуба од претходни години	652
2.4	Тековна добивка	1.277
3	Позиции како резултат на консолидација (позитивни ставки)	0
3.1	Малцинско учество	0
3.2	Резерви од курсни разлики	0
3.3	Останати разлики	0
4	Одбитни ставки	348
4.1	Загуба на крајот на годината или тековна загуба	17
4.2	Нематеријални средства	112
4.3	Сопствени обични и некумулативни приоритетни акции	31
4.4	Разлика меѓу висината на потребните посебни резерви за потенцијални загуби и издвоените посебни резерви	188
5	Обични акции, резерви и задржана добивка и одбитни ставки	26.266
6	Износ на останати позиции коишто можат да се вклучат во основниот капитал	88
I	ОСНОВЕН КАПИТАЛ	26.354
ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ I		
7	Уплатени и запишани кумулативни приоритетни акции и премија за овие акции	301
7.1	Номинална вредност на кумулативни приоритетни акции	169
7.2	Премија од кумулативни приоритетни акции	132
7.3	Сопствени кумулативни приоритетни акции	0
8	Хибридни капитални инструменти	0
9	Субординирани инструменти	2.445
10	Износ на субординирани инструменти коишто можат да бидат дел од дополнителниот капитал 1	2.445
II	ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ I	2.746
ОДБИТНИ СТАВКИ ОД ОСНОВЕН КАПИТАЛ И ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ I		
		0
11	Вложувања во капитал на други банки или финансиски институции коишто изнесуваат над 10% од капиталот на тие институции (освен институциите од реден број 14)	303
12	Вложувања во субординирани и хибридни капитални инструменти од други инструменти на институциите од реден број 11	0
13	Агрегатен износ на вложувања во капиталот, субординираните и хибридните инструменти и други инструменти коишто надминува 10% од (I+II)	0
14	Директни вложувања во капиталот на друштвата за осигурување и реосигурување и на друштвата за управување со пензиски фондови	150
15	Вложувања во финансиски инструменти издадени од друштвата од реден број 14 коишто се вклучуваат во нивниот капитал	0
16	Износ на надминување на лимитите за вложувања во нефинансиските институции	0
17	Позиции како резултат на консолидација (негативни ставки)	0
III	ОДБИТНИ СТАВКИ ОД ОСНОВЕН КАПИТАЛ И ДОПОЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ I	453
IV	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	28.648

**Стапка на адекватност на капиталот на
31.03.2008 година**

во милиони денари

Реден број	Опис	ВКУПНО
I	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК	
1	Билансна актива пондерирана според кредитниот ризик	142.912
2	Вонбилансна актива пондерирана според кредитниот ризик	25.075
3	Активиа пондерирана според кредитниот ризик (1+2)	167.986
4	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик (8% од реден број 3)	13.439
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК	
5	Агрегатна девизна позиција	11.779
6	Нето-позиција во злато	0
7	Активиа пондерирана според валутниот ризик (5+6)	11.779
8	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик (8% од реден број 7)	942
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИТЕ (3+7)	179.766
9	Капитал потребен за покривање на ризиците (4+8)	14.381
IV	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	28.648
V	СТАПКА НА АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (IV/III)	15,9%

Структура на девизната актива на ниво на банкарски систем

Девизна актива	Износ (во милиони денари)		Учество во актива		Стапка на промена
	31.12.2007	31.03.2008	31.12.2007	31.03.2008	
Ефектива и чекови и долж. пазарни хартии од вредност	2.887	1.852	2,5%	1,6%	-35,9%
Средства во странски и домашни банки	42.757	40.552	36,8%	34,5%	-5,2%
Девизни побарувања	30.939	32.209	26,6%	27,4%	4,1%
Денарски побарувања со девизна клаузула	41.830	45.386	36,0%	38,6%	8,5%
Исправка на вредноста	-2.730	-2.916	-2,3%	-2,5%	6,8%
Хартии од вредност расположливи за продажба	58	58	0,0%	0,0%	0,1%
Останата актива - други сметки	488	509	0,4%	0,4%	4,3%
Вкупна девизна актива	116.229	117.649	100,0%	100,0%	1,2%

Структура на девизната пасива на ниво на банкарски систем

Девизна пасива	Износ (во милиони денари)		Учество во пасива		Стапка на промена
	31.12.2007	31.03.2008	31.12.2007	31.03.2008	
Девизни депозити на банките	2.680	2.626	2,5%	2,4%	-2,0%
Девизни депозити на населението	50.542	53.762	47,7%	49,3%	6,4%
Девизни депозити на претпријатијата, јавниот сектор и на други комитенти	17.454	18.367	16,5%	16,8%	5,2%
Девизни средства на странските лица	10.955	8.882	10,3%	8,1%	-18,9%
Денарски депозити со девизна клаузула	11.267	12.665	10,6%	11,6%	12,4%
Девизни кредити на банки	12.441	11.825	11,7%	10,8%	-4,9%
Останата пасива - други сметки	721	895	0,7%	0,8%	24,1%
Вкупна девизна пасива	106.060	109.022	100,0%	100,0%	2,8%

Преглед на банки по групи банки со состојба на 31.03.2008 година

Група големи банки (актива поголема од 15 милијарди денари)	Група средни банки (актива од 4,5 до 15 милијарди денари)	Група мали банки (актива помала од 4,5 милијарди денари)
1 „Комерцијална банка“ АД Скопје	1 „Алфа банка“ АД Скопје	1 „Еуростандард банка“ АД Скопје
2 „НЛБ Тутунска банка“ АД Скопје	2 „Инвестбанка“ АД Скопје	2 „Капитал банка“ АД Скопје
3 „Стопанска банка“ АД Скопје	3 „Извозна и кредитна банка“ АД Скопје	„Комерцијално инвестициона банка“ АД Куманово
	4 „Охридска банка“ АД Охрид	„Македонска банка за поддршка на развојот“ АД Скопје
	5 „Прокредит банка“ АД Скопје	5 „Поштенска банка“ АД Скопје
	6 „Стопанска банка“ АД Битола	6 „Силекс банка“ АД Скопје
	7 „ТТК банка“ АД Скопје	7 „Зираат банка“ АД Скопје
	8 „УНИ банка“ АД Скопје	